

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
Iktatószám: CS/11-19/2022.

KIVONAT

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
2022. december 14-én megtartott nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből

/..Kihagyva a kihagyandók../

A Képviselő-testület 7 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozza:

186/2022.(XII.14.) Öh.

HATÁROZAT

Csávoly Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatának elfogadásáról

- 1.) Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) rögzíti, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdésében foglalt, kötelezettségének eleget téve, elfogadja a mellékletben szereplő, a módosításokkal egységes szerkezetű Helyi Esélyegyenlőségi Programot.
- 2.) A Képviselő-testület felkéri a polgármestert a Helyi Esélyegyenlőségi Program közzétételére.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Csala Józsefné s.k.
polgármester

dr. Gyenes Gabriella s.k.
jegyző

/..Kihagyva a kihagyandók../

A kivonat hiteles:

Csávoly, 2022. december 15.

Gödön Sándorné
Gödön Sándorné
jegyzői referens

Csávoly Községi Önkormányzat
Helyi Esélyegyenlőségi Programja

2018-2023. II. felülvizsgálat

Tartalom

A település bemutatása	3
Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai.....	5
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	6
1. Jogszabályi háttér bemutatása	6
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	7
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	33
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	36
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	41
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	43
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	44
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	45
A HEP IT részletei.....	45
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	45
3. Megvalósítás.....	47
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	47
3.2 A megvalósítás folyamata	47
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	49
3.4 Nyilvánosság	49
3.5 Kötelezettségek és felelősség	49
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	50
4. Elfogadás módja és dátuma.....	50

Bevezetés

Összhangban az az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, (Ebktv.) és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelettel, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40 § (1) bekezdés 28. pontja alapján kibocsátott 2021. július 1-től hatályos a Belügyminisztérium által elkészített „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentummal összhangban Csávoly Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (HEP) rögzíti az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében szükséges feladatait. Az önkormányzat az Ebktv. 31. § (2) bekezdése alapján e programmal összehangolja az esélyegyenlőséget érintő más dokumentumait,¹ és a HEP elkészítésébe bevonja partnereit, különösen a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóit.

A település bemutatása

Csávoly község Bács-Kiskun megye déli részén, a bajai járás térségében helyezkedik el. A járás székhelye Baja város.

A település mai alakja 1734-ben alakult ki. Az első templom 1740-ben épült. 1782 és 1784 között a kalocsai érsek parancsára 424 német települt ide Soroksárról és Hajósról.

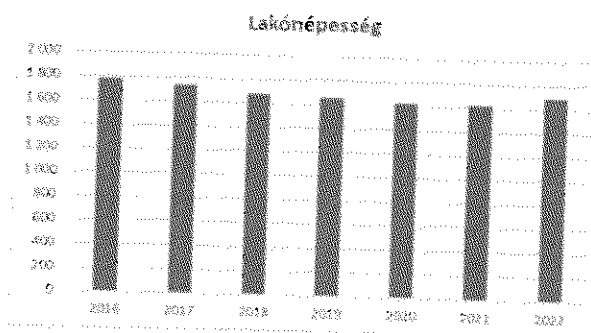
A nemzetiségi összetételt tekintve az 1947-es Potsdami dekrétum jelentősen befolyásolta: 553 német származású személyt telepítettek ki Németországba. A helyükre csehszlovákiai otthonaikból a Benes-dekrétummal elűdözött magyarokat költöztettek.

A 2011-es népszámlálás során a lakosok 87,6%-a magyarnak, 0,5% cigánynak, 5,2% horvátnak, 3,6% németnek, 0,2% románnak, 0,3% szerbnek, 0,3% szlováknak mondta magát (12,4% nem nyilatkozott). A vallási megoszlás a felmérés alapján: római katolikus 64,9%, református 1,7%, evangélikus 0,1%, görögkatolikus 0,3%, felekezeten kívüli 9,2% (22,9% nem nyilatkozott). A lakosság száma 1800 fő körül van. A falut szántóföldek, homokos legelők, szőlők veszik körül, ezért a település egyik gazdasági ágazata a mezőgazdaság. Az itt élők a természeti adottságokat kihasználva gazdálkodnak. A falut ketté szeli a Kígyós csatorna. Csávoly község területének északi oldalán található Bara tó könnyen megközelíthető, intenzív telepítésű horgásztó, melynek vízfelülete 4,2 hektár. A sportolni vágyók számára lehetőség van focizásra, kézilabdázásra, kerékpározásra, futásra, teniszezésre, pingpongozásra stb. A falu központjában található templomunk, könyvtárunk, falumúzeumunk és közösségi házunk.

Az önkormányzati feladatokat 2013. március 1. óta a Felsőszentiváni Közös Önkormányzati Hivatal látja el. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ biztosítja a helyi általános iskolában a gyermekeknek a kiegyensúlyozott, fenntartható oktatási rendszert. Községünk óvodája 2013. július 1-től önálló intézményként működik, mely 2022. február 1-től Mini Bölcsődével is kiegészült. 2018. július 1-től működik a Csávolyi Önkormányzati Nonprofit Koriátolt Felelősségű Társaság, mely a közétkeztetést látja el a községben.

Év	Fő	Változás
2016	1 774	bázis év
2017	1 731	97,58%
2018	1 671	96,53%
2019	1 650	98,74%
2020	1 622	98,30%
2021	1 617	99,69%
2022	1 689	104,45 %

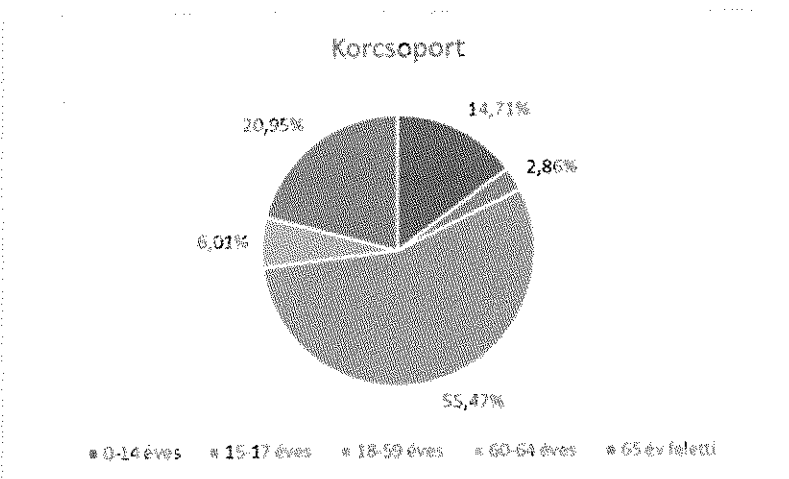
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

¹ Különösen ide tartozik a Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció.

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	855	892	1747	48,94%	51,05%
0-2 évesek			39		2,23%
0-14 éves	133	124	257	7,61%	7,09%
15-17 éves	28	22	50	1,50%	1,25%
18-59 éves	500	469	969	28,62%	26,54%
60-64 éves	49	56	105	2,80%	3,37%
65 év feletti	145	221	366	8,29%	12,65%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számarányaiból kitűnik, hogy a gyermekkorúak és az aktív korúak között a férfiak száma a nagyobb. A 65 év feletti korosztálynál a nők aránya nagyobb, mint a férfiaké.

Összességében a nő-férfi lakosság aránya 51,05-48,95 %-ra alakul. Ez megfelel az országosan tapasztaltaknak a férfi lakosok alacsonyabb várható élettartamára tekintettel. Ennek megelőzése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a lakosságot érintő szűrővizsgálatok szervezésére, a lakosság minél nagyobb számú bevonására.

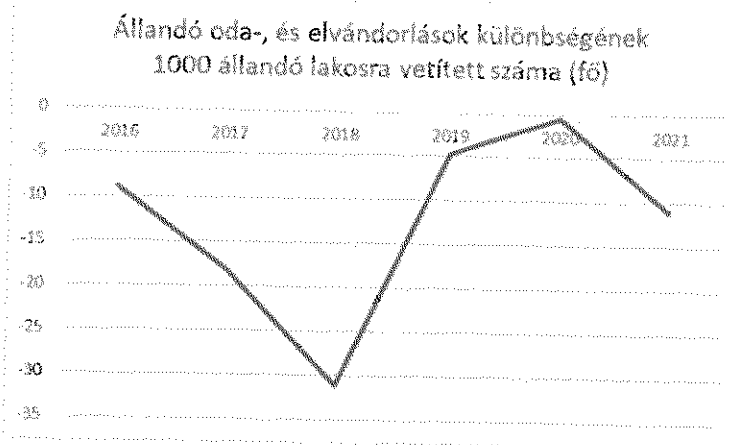
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2016	361	254	142,13%
2017	345	259	133,20%
2018	360	245	146,94%
2019	368	244	150,82%
2020	370	249	148,59%
2021	366	257	142,41%
2022 novemberi állapot a helyi vizual register adatai alapján	343	239	143,51%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési indexből – a 65 év felettek létszáma a 0-14 éves korú állandó lakosok számához viszonyítva – láthatjuk, hogy Csávoly az előregedő települések közé tartozik.

4. táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)
2016	-8,93
2017	-18,26
2018	-31,16
2019	-4,82
2020	-0,61
2021	-11,11
2022	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

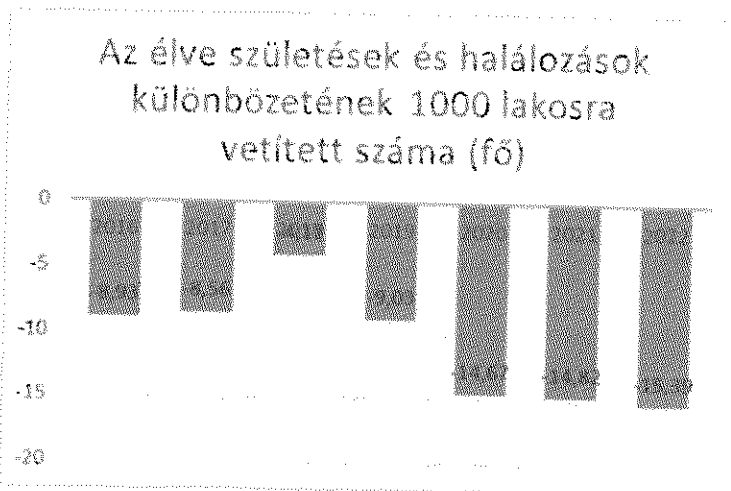

Magyarországon a bejelentkezések és kijelentkezések alapján rendszeresen gyűjtött adatokból lehet kiszámolni az odavándorlási és elvándorlási arányszámokat: az odavándorlók, illetve elvándorlók számát a település teljes népességéhez viszonyítjuk, és ezrelékben adjuk meg.

Az odavándorlási és elvándorlási arányszám különbsége a belső vándorlási egyenleg, amely azt mutatja meg, hogy egy adott település népessége valamely évben hány ezrelékkel nőtt vagy csökkent a belső vándorlás következtében. A fenti táblázatból megállapítható, hogy 2019. óta a bevándorlás erősödött a kivándorlással szemben, 2021-ben közel kiegyenlítve az arányokat.

5. táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)
2016	-8,93
2017	-8,56
2018	-4,12
2019	-9,03
2020	-14,67
2021	-14,82
2022	-15,39

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Csávolyon is a természetes fogyás jelei mutatkoznak, ez megfelel a már több évtizedes országos tendenciának.

Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Csávolly település Önkormányzata a HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja különösen a HEP részét alkotó helyzetelemzés (HEP HE) és az intézkedési terv (HEP IT)² által:

- diszkriminációmentességet,³
- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,⁴
- a közösségi közlekedéshez, és közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,⁵

² 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (1) bek.

³ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. ab) pont.

⁴ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 5 § (1) bek. e) pont.

- a szegregációmentességet, különösen a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.⁵

A HEP helyzetelemző részének célja:

Elsődleges cél figyelembe venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.⁷ E mellett fontos a célcsoportokra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További cél meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak.

A HEP IT célja:

Cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.⁸ További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozható meg annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat. A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP jelentősége:

A HEP-ek nem csupán a nemzeti felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmisítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.⁹

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország nemzetközi és szupranacionális jogból származó kötelezettségeire, és a nemzeti hagyományokra való tekintettel, az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítása nemzeti feladat. Az Alaptörvény különösen a II. cikk, és a XV. cikk (4) pontjára való tekintettel „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A HEP elkészítésének kötelezettségét az Ebktv. 31. § (1) bekezdése tartalmazza. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete tartalmazza.¹⁰ A HEP alkalmazása során figyelemmel kell lenni más, az esélyegyenlőséget érintő jogszabályra is, különösen:

⁵ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. bb) pont.

⁶ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. b), ba), ca) pont.

⁷ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (4) bek.

⁸ Alaptörvény XV. cikk. (4) bek., 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (3-4) bek.

⁹ Alaptörvény XXV. cikk.

¹⁰ Vö. Jat.24. § (1) bek.

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az esélyteremtés terén a nemzetközi, a szupranacionális, és a nemzeti célkitűzések egybecsengenek.

Nemzetközi¹¹ célkitűzések:

1. **Nincs szegénység**
2. **Nincs éhség**
3. **Jó egészség és jó közérzet**
4. **Minőségi oktatás**
5. **Nemek közötti egyenlőség**
6. Tiszta víz és higiénia
7. Megfizethető és tiszta energia
8. **Tisztességes munka és gazdasági növekedés**
9. Ipar, innováció és infrastruktúra
10. **Csökkentett egyenlőtlenség**
11. Fenntartható városok és közösségek
12. Felelősségteljes fogyasztás és termelés
13. Klíma akció
14. Élet a víz alatt
15. Élet a szárazföldön
16. **Béke, igazságosság és erős intézmények**
17. **Partnerség a célokért**

Szupranacionális¹² célkitűzések:

A Területi Agenda figyelembe veszi a közelmúltbeli szakpolitikai kereteket és menetrendeket.¹³ Európa egységességének megőrzéséhez elengedhetetlen, hogy **hidat képezzünk** az eltérő jövedelmű, oktatási háttérű, kultúrájú, vallású, valamint különböző hagyományokkal rendelkező emberek között. Elő kell segítenünk a civil társadalom tagjai közötti együttműködést, és fokoznunk kell a szolidaritásukat a **szegregáció csökkentése**, valamint a **társadalmi befogadás** előmozdítása érdekében, a **sokszínűséget** pedig az **általános jóllét** szolgálatába kell állítanunk.

Nemzeti célkitűzések:

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.) 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti

¹¹ Forrás: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének (2017) határozata, amelyet a Közgyűlés 2017 július 6-án fogadott el, a Statisztikai Bizottságnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel kapcsolatos munkája (A/RES/71/313).

¹² Forrás: Területi Agenda 2030.

¹³ Forrás: Területi Agenda 2030: Idetartozik többek között az Egyesült Nemzetek Szervezetének a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje és a fenntartható fejlődési célok (2015), a Párizsi Megállapodás (2015), az Egyesült Nemzetek Szervezetének Új városfejlesztési menetrendje (2016), az Európai Bizottság „Fenntartható Európa 2030-ra” című vitaanyaga (2019), a 2021–2027- es időszakra szóló, jövőbeli uniós kohéziós politikára irányuló javaslat (2018), az Európai Unió városfejlesztési agendája (2016), az Új Lipcsei Charta (2020), a Jobb életminőség a vidéki területeken című Cork 2.0 nyilatkozat (2016), az OECD város- és vidékpolitikára vonatkozó elvei (2019), az európai zöld megállapodás és az ahhoz kapcsolódó Fenntartható Európa beruházási terv és méltányos átállási mechanizmus (2020), az uniós helyreállítási program (2020), valamint az Európai Unió Tanácsa osztrák, román, finn és horvát elnökségeinek releváns következtetései.

Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), illetve. a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (Kormány 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozata) amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózási politika fő irányait:

- I. Születés és gyermekkor
- II. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig
- III. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód
- IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság
- V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási és energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem
- VI. Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás
- VII. Roma identitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés
- VIII. A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és Kárpát-medencei partnerség
- IX. A stratégia nyomon követése, monitoring

Társadalmi felzárkóztatást az MNTFS-en kívül, különösen az alábbi nemzeti stratégiák, programok tartalmaznak:

1. Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (2012-2024)
2. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
3. Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-
4. Új Roma Stratégia (2019-2030)
5. Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
6. Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
7. Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013–2023)
8. Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)
9. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁴

1. Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (2012-2024)

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. „

A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá a csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a társadalmi szolidaritást. Az egyéb jellegű társadalmi intézményekben (pl. klubok, egyesületek) vállalt önkéntes tevékenység növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó példát szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a nemzedékek közötti továbbadására is... Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A Keretstratégia ezért ajánlja az egészségtudatos magatartásminták megjelenítését a szervezetek alapvető tevékenységének végzése során. A gyermekszegénység csökkentése érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szülei számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen... A leszakadó társadalmi csoportok – különösen a romák – és térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése a kormányzat által nemcsak az emberi erőforrások

¹⁴ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A leszakadó térségek lakosainak az alapvető infrastruktúra hiányában kevés esélyük van a kitörésre a mélyszegénységből, a munka hiánya pedig a társadalmi élet minden területén (pl. értékrendszer, kultúra) a szegregációt erősíti. A mélyszegénység aláássa a társadalmi igazságosság érvényesülésébe vetett hitet is. Az e térségekbe irányuló, megfelelően tervezett komplex, többek között oktatási és képzési, egészségügyi, gazdaságfejlesztési, valamint lakhatási programok ezért a társadalmi összetartozást is szolgálják...A társadalmi kirekesztettség mérséklését és a munkahelyteremtést célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellet, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve.”

2. „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

3. Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Új Roma Stratégia (2019–2030) (A stratégia csak a határozatban megjelölt településeket érinti)

A Kormány 1426/2019. (VII. 26.) Korm. határozata az Új Roma Stratégiával (2019–2030) összefüggő feladatok meghatározásáról című dokumentumban a) megállapítja, hogy az általa megtárgyalt Új Roma Stratégia (2019–2030) című dokumentum (a továbbiakban: Stratégia) intézkedési tervek és intézkedések kidolgozásának alapjául szolgálhat; b) felhívja a miniszterelnöki biztos kinevezéséről szóló 3/2019. (IV. 18.) ME utasítással kinevezett miniszterelnöki biztost (a továbbiakban: miniszterelnöki biztos) és a belügyminisztert, hogy a Stratégia tervezetét egészítsék ki a 2021–2027-es európai uniós tervezési ciklus forrásfelhasználásának feltételeiről szóló elemekkel. Felelős: miniszterelnöki biztos belügyminiszter
Határidő: a feltételek ismertté válását követő 90. nap 2. A Kormány a) egyetért azzal, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a „Felzárkózó települések” programjában kijelölt 30 település mellett Csörög, Monor és Nagybárcánny településeken fejlesztési programot indítson, valamint felhívja a belügyminisztert, hogy a miniszterelnöki biztos együttműködésével és az érintett miniszterek bevonásával gondoskodjon e három településnek a „Felzárkózó települések” programjába történő bevonásáról a következő fejlesztési feladatok megvalósításával: aa) Csörög településen közösségi tér kialakítása, komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások kiszélesítése, valamint a gyermekjóléti alapellátások fejlesztése, ab) Monor Tabán városrészében felújítás alá eső házak, illetve a közfürdő állapotának felmérése, az ingatlanok tulajdonjogi helyzetének rendezése, lakások vásárlása, a településrész képének, lakhatási viszonyainak javítására infrastrukturális beruházások kivitelezése, ac) Nagybárcánny településen komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások fejlesztése, a közösségfejlesztést célzó infrastrukturális fejlesztés és programok indítása; Felelős: belügyminiszter miniszterelnöki biztos érintett miniszterek
Határidő: azonnal b) felhívja a belügyminisztert, hogy tegyen javaslatot a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII. 5.) Korm. határozat 1. pontjában meghatározott települési körből a bevonásra javasolt következő 30 településre.

4. Az Országgyűlés 88/2009. (X. 29.) OGY határozata a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról

Nemzeti Ifjúsági Stratégia Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg.

5. Idősügyi Nemzeti Stratégia (INS) az I. ütemterv 2010–2022-ig, a II. 2023–2034-ig tart

A 81/2009. (X. 2.) OGY határozat az Idősügyi Nemzeti Stratégiáról című dokumentum az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg az idősügyi stratégia célkitűzéseire szükséges kormányzati beavatkozási feladatokat. Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó idős generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Az idősekről való gondolkodás felöleli a jogbiztonság, kommunikáció, nyilvánosság, képzés, élethosszig tartó tanulás, egészségügy, rehabilitáció, mentális egészség, szociális ellátások, nyugdíjügy, foglalkoztatás, kultúra-közművelődés, sport-rekreáció, strukturált szabadidő-eltöltés, esélyegyenlőség, társadalmi kirekesztődés megelőzése, életútmodell, önkéntesség, generációk közötti együttműködés területeit és kapcsolódási pontjait. A stratégia prioritásai:

1. Esélyegyenlőség, pozitív reakciók az idősödés és a hosszabbéletűség Társadalompolitikai kihívásaira, fellépés az ageizmus ellen

A Stratégiában megfogalmazottak rámutatnak arra, hogy fokozni kell az érintettek bevonását és az e céllal történő együttműködések fejlesztését a különböző szektorok (kormányzati, nonprofit, for-profit, informális közösségek), a különböző szakpolitikák és különböző szolgáltató partnerek között. A társadalmi szemlélet változtatása azért is szükséges, hogy csökkenjen az idősekkel szembeni negatív sztereotípiák térnyerése.

2. Társadalmi részvétel és bevonódás, közösségi megbecsültség

A Stratégia lényege egy társadalmi szemléletváltás elfogadtatása és érvényre juttatása, mely szerint az idősödésről való gondolkodásban lényeges a meglévő képességek megőrzése, szunnyadó készségek előhívása.

3. Élethosszig tartó fejlődés, törekvés az életöröm, az autonómia megőrzésére és az önmegvalósításra
Az idősek számára képzésekkel is biztosítani kell az önellátás és az életminőségük megőrzésével kapcsolatos ismereteket. Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az önségítés lehetőségeinek és az önkéntesség szélesebb körű kiépítésének, a generációk közötti együttműködés lehetőségeinek bővítését is.

4. Biztonság és megfelelő életminőség, a betegségek kockázatának alacsonyan tartása, az emberi méltóság megőrzése és a funkcionális önállóság elősegítése

Az idős emberről a maga emberi teljességében kell gondolkodni. A figyelmet az emberi élet kiteljesedésére kell fordítani és nem szabad kizárólag a szociális és egészségügyi vonatkozásokra leszűkíteni. A Stratégia alapvető irányelve és az időspolitikai fejlesztés egyik célja, hogy az idős korúak jól-léte szempontjából a személyre szabott szolgáltatások széles köre álljon rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy az idős korú személyeknek egyénenként eltérő társadalmi és kulturális szükségleteik vannak. Az időseknek úgy kell hozzáférniük a különféle szolgáltatásokhoz, hogy azok leginkább igazodjanak a saját szükségleteikhez (a „se többet, se kevesebbet, mint amire éppen szükség van” elv érvényesítése). Az idősek számára minőségi szempontok alapján is ismereteket kell nyújtani a szolgáltatások biztonságáról, megbízhatóságáról, hozzáférhetőségéről és felhasználóbarát voltukról.

5. Aktivitását és függetlenségét, társadalmi presztízsét megőrző idősödő és idős ember

Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind megelőző (pro-aktív), mind a jelenlegi helyzetre választ adó (reaktív) megközelítéseket tartalmaznak. A Stratégiában foglaltak megvalósítása a társadalom valamennyi csoportját érinti – a fiataloktól a nagyon idősekig. A Stratégiában megfogalmazott időpolitika megvalósítása lehetővé teszi az idősek önbecsülésének növelését, méltóságának megőrzését, valamint a társadalom többi korcsoportja részéről az idősekkel szembeni tisztelet növelését.

6. Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013–2023)

A Kormány 1744/2013. (X17.) sz. Korm. határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló stratégiáját, mely Bács-Kiskun megye tekintetében különös jelentőséggel bír. „Klasszikus értelemben vett kiterjedt tanyavilágról, amelynek hazánkban három típusát különböztetünk meg (életvitelszerűen lakott, gazdálkodásra használt vagy idényjelleggel, hétvégi házként funkcionáló), igazán csak Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye területén beszélhetünk. Ezekben a megyékben jellemző az előzőekben vázolt mindhárom tanyatípus együttes jelenléte is, és negyedikként idesorolhatók a jelentős számban található lakatlan, elhagyott tanyaépületek, volt TSZ majorok. A biztonság és a köznyugalom fenntartása ezeken a területeken már századokkal ezelőtt is speciális módszereket igényelt.

A lakott tanyák többségében idős, illetve egyedülálló, hátrányos helyzetű személyek, családok élnek. A külterületen, különösen a tanyavilágban élő népesség érzékenyebben reagál a bűnügyi helyzet változásaira, sőt más társadalmi rétegektől eltérően, sajátos helyzetükből fakadóan jobban igényli az állam szolgáltató gondoskodását.” A stratégiai intézkedéseket is megfogalmaz: „Össze kell gyűjteni azon szervezeteket, amelyek hátrányos helyzetű, különösképpen roma fiatalok számára működtetnek felzárkóztatási programokat. Meg kell vizsgálni, hogy az összegyűjtött (főképpen játszóházakban, tanodákban, közösségi tereken működtetett) programokba a bűnmegelőzési (áldozattá és elkövetővé válást megelőző) ismeretek, szociális kompetenciafejlesztő játékok integrálhatók-e, ki kell dolgozni a módszertanát annak, hogy az áldozattá és elkövetővé válást megelőző ismeretek és szociális kompetenciafejlesztő játékok hogyan integrálhatók be a már futó programokba, és az arra alkalmasakba be kell illeszteni ezen ismeretek oktatását.”

7. Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben.

Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviseletét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

8. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁵

1. Az Akcióterv a családi élet és munkavállalás összehangolásának további támogatását tűzi ki célul, amelyet a következő konkrét intézkedésekkel javasolt elérni:

a) A női-férfi munkamegosztás elősegítése

- az atipikus foglalkoztatási formák – különösen a munkáltatók körében - népszerűsítésével; továbbá hazai és uniós pályázati programokkal, kedvezményekkel, illetve a Családbarát Munkahely pályázati program kibővítésével;
- a nők és férfiak igényeinek, illetve az atipikus foglalkoztatási formák alacsony volta okainak kutatással történő felmérésével, a KINCS bevonásával;
- Sikeres pályázatnak köszönhetően 2020. július 1-től egy 18 hónapos Strukturálisreform-támogató program (SRSP) keretében a nemek közötti foglalkoztatási különbségek elemzése valósul meg, illetve

¹⁵ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

- a kutatás vizsgálni fogja, hogy a meghozott intézkedések ellenére miért alacsony továbbra is a nők munkaerőpiaci részvétele. A projekt új intézkedések kidolgozását is magában foglalja.
 - a kutatás eredményének figyelembevételével szükséges intézkedések kidolgozása, a munkáltatói és munkavállalói eltérő érdekek összehangolásával;
 - a kisgyermekes nőknek és férfiaknak lehetőség megteremtésével, hogy hosszabb ideig és rugalmasabban vehessék igénybe az atipikus foglalkoztatási megoldásokat;
 - az atipikus foglalkoztatási formákban dolgozók arányának növelésével.
- b) A nők „láthatatlan”, „fizetetlen” munkájának fokozott elismerése
 - figyelemfelhívó kampánnyal;
 - a nők és férfiak „fizetetlen” munkában való részvételének vizsgálatával;
 - az ápolási feladatok (beteg vagy idős hozzátartozó ápolása) kutatásban való vizsgálatával;
 - nagyszülői feladatok fokozott elismerésével.
- c) A munka és családi élet összehangolása a nők és férfiak között a gyermekgondozási szabadság tekintetében
 - a gyermekgondozási idő alatti, a munkahellyel, illetve szakmai civil szervezetekkel való kapcsolattartást támogató programokkal/pályázatokkal;
 - a férfiak családi szerepének kutatásával a KINCS bevonásával;
 - a nők-férfiak közötti munkamegosztás támogatásával.
- d) A gondozási feladatokban való állami és munkaadói segítségnyújtás munkahelyi, vállalati bölcsődék és óvodák számának növelésével figyelembe véve a meglévő óvodák kapacitását;
 - a gondozási feladatokban résztvevők támogatásával.
- e) Szemléletmód formálás az oktatásban
 - a Családi Életre Nevelés program erősítésével, hangsúllyal a nők és férfiak közötti harmonikus együttműködésre az óvodáktól kezdve, illetve az alap-és középfokú oktatásban az iskolai védőnők bevonásával;
 - Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiájának Programjai továbbfolytatásával a Digitális Gyermekvédelmi Szolgáltató és Módszertani Központ megvalósításában;
 - módszertan és segédanyag kidolgozásával a pedagógusok, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet nyújtó szakemberek, iskolapszichológusok részére.
- f) Szemléletmód formálás a vállalati magatartásban az 1201/2015. (IV. 9.) Korm. határozatban foglalt a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó Cselekvési Terv aktualizálása a vállalatok felelős magatartásának erősítése érdekében;
 - a vállalatok menedzsmentjének érzékenyítése további eszközökkel.
- g) Család-és gyermekbarát környezet kialakítása
 - további pályázatok, díjak bevezetésével.

2. A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony. A cél eléréséhez a következő lépések javasoltak:

- A nők részvételének támogatása a politikai döntéshozatalban képzéssel és mentorálással.
- A nők vezetővé válásának elősegítése a gazdasági - vállalati szektorban középfokú oktatásban történő pályáorientációval;
- a vezető nők példájának bemutatásával;
- mentorprogrammal;
- díjak alapításával;
- a családbarát munkahelyek és felsőoktatás támogatásával, a családbarát megoldásokkal rendelkező felsőoktatási intézmények arányának növelésével.
- A tudomány terén a nők előtt álló láthatatlan akadályozó tényezők lebontása pályázatok meghirdetésével, amelyek figyelembe veszik a kutató, PhD hallgató nők gyermekgondozás következtében a kutatómunkából kiesett időszakát és ennek fényében kedvezményeket nyújtanak számukra;
- a női oktatói és kutatói utánpótlás elősegítése érdekében olyan beruházások támogatása, amelyek a telephelyeken gyermekbarát megoldásokat valósítanak meg (pelenkázó és szoptató terek, gyermekszarkok, gyermekmegőrző);

- a kutató, PhD hallgató nők jó családi gyakorlatainak (a mai modern szemlélet szerinti, harmonikus családi együttélésen alapuló női-férfi szerepek) bemutatása médiakampány formájában.
- A lányok és nők MTMI (matematikai, természettudományos, műszaki, informatikai) pályák felé való irányultságának támogatása pályaeorientációs foglalkozások szervezésével a középszintű oktatásban, amelyek népszerűsítik az MTMI szakmákat a pályaválasztás előtt álló fiatal nők számára;
- a kutatói életpálya népszerűsítésével a felsőoktatásban;
- középfokú szakképzés terén;
- az MTMI pályaeorientáció, ösztöndíj a felsőoktatásban, különös tekintettel a női hallgatókra.
- A lányok és nők szakképzésben és felsőoktatásba való érvényesülésének előmozdítása, a lemorzsolódásuk csökkentése speciális oktatásszervezési modellek kidolgozásával és alkalmazásával;
- felzárkózási és fejlesztési célú kurzusok megvalósításával;
- olyan programok kidolgozásával, amely révén nő a szakma és a diplomaszerezés esélye a lemorzsolódás kockázatával érintett nők számára;
- a "nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülők" (NEET) között magasabb a nők aránya, számukra szakképzést, illetve felsőfokú tanulmányokat előkészítő programok szervezésével, a programokon való részvételt elősegítő ösztönző rendszer kialakításával és működtetésével, specifikus (korai) pályaeorientációs, készségfejlesztő és kommunikációs programok megvalósításával, továbbá a gyermekneveléssel összeegyeztethető továbbtanulási formák támogatásával;
- nagyszabású digitális kompetenciafejlesztési program indításával nők részére.
- A nőpolitikai, a női szempontokat figyelembe vevő szaktudás fejlesztése szakértők képzésével, valamint a szaktudás elterjesztésével a közigazgatásban (pl. Probono képzések indításával).

3. A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtése:

- A 6 év alatti gyermeket nevelő nők elhelyezkedésének támogatása az 1. fejezetben kitűzött célok mellett fiatal nőknek karrier tanácsadással, mentorhálózat kiépítésével;
- kisgyermekes anyáknak biztosított képzéssel, tanácsadással;
- bölcsődei ellátást biztosító intézmények kapacitásának további növelésével;
- a hátrányos helyzetű, szakmát még nem szerzett négy vagy több gyermekes édesanyák esetében a hosszú évek után a munkába történő visszatérés megkönnyítésére azon lehetőség kialakításával, hogy egészségügyi, szociális, gyermek- vagy idősgondozási területen segítő szakmába térhessenek vissza, amely az otthon megszerzett tudás elfogadottságát is erősítené (Nő az esély programhoz hasonló koncepció kidolgozása), amennyiben az eredeti munkahelyen történő foglalkoztatásra nincsen mód.
- A női vállalkozók támogatása felkaroló, foglalkoztatást javító (kompetenciafejlesztés, tréningek, kutatás, mentorprogram) és a források elérését biztosító intézkedésekkel;
- sikeres vállalkozó nők példájának bemutatásával.
- A nők és férfiak közötti bérkülönbségek okainak kutatásban való vizsgálatával a kihívások alátámasztásának fényében;
- a kutatás eredményeinek figyelembevételével az indokolt, célértékekkel meghatározott intézkedések meghozatalával;
- a nők és férfiak nyugdíja közötti különbségek kutatásban való vizsgálatával.
- A nők speciális (különösen gyermekszülés és gyermeknevelés, családi állapot, gyermekszám, egészségi állapot, valamint beteg- és idősgondozás miatti) szegénységi kockázatának csökkentése (munkavállalás, társadalombiztosítás, munkanélküliség, az egészségügyi és a szociális ellátások, valamint a digitalizáció területén) nemekre bontott statisztikai adatgyűjtések és adat-kiértékelések elvégzésével, külön célzottan a speciális helyzetben lévő (egyszülős, fogyatékkal élő gyermeket nevelő, nagycsaládos, hátrányos helyzetű) csoportokra keresetszerkezeti felmérés, időmérleg adatok, háztartási szatellit számla módszereivel;
- kedvezményes oktatási lehetőségek biztosításával kismamák számára;
- a Család és Karrier Pontok hálózatának továbbfejlesztésével;
- a Családbarát Szülészeti és Családbarát Kórház pályázat további meghirdetésével, kibővítésével;
- a várandós anyák nagyobb mértékű támogatása érdekében a védőnői hálózat erősítése ösztönzők bevezetésével, béremeléssel, kiemelt jelentőséggel a hátrányos helyzetű településekre;

- a hátrányos helyzetű nők egészségtudatosságát növelő, a szervezett népegészségügyi szűréseken való részvételét ösztönző programok kidolgozásával;
- ingyenes mentálhigiénés tanácsadással, pszichológusok biztosításával az Egészségfejlesztési Irodákban a hátrányos helyzetű nők számára;
- a szegénységben élők és a roma nők, mint aktív erőforrás beépítésével a munkaerőpiacra, figyelembe véve a korai iskolaelhagyást megelőző programok továbbfejlesztését, kiterjesztését;
- a hátrányos helyzetű édesanyák gyermeknevelési kompetenciáinak erősítése (az uniós források biztosítása esetén a Biztos Kezdet Gyerekházak hálózatának kibővítésével: legfeljebb 50 új Gyerekház létrehozásával);
- a szegénységben, illetve mélyszegénységben élő egyszülős családok számára rezsiköltségek támogatásával, illetve tanulmányi ösztöndíjak biztosításával az egyszülős gyermekek részére;
- idős hozzátartozó gondozását ellátó nők otthoni munkavégzésének elismerésével;
- digitalizáció adta támogatási lehetőségek speciális felmérésével és kamatoztatásával az adott élethelyzethez igazodva.

3.1 Kapcsolódás stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A HEP kapcsolódik az alábbi helyi stratégiákhoz és települési önkormányzati programokhoz, ezekkel ellentétes célokat nem fogalmaz meg, vagy ha (jogsabályi előírások be nem tartása miatt) mégis, úgy felhívja a stratégiák, dokumentumok megalkotóit azok módosításának, pótlásának szükségességére. Ezek a helyi dokumentumok a következők:

1. Csávoly Község Önkormányzatának gazdasági programjának célja a község működő-képességének biztosítása, az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak ellátásához szükséges gazdasági feltételek megteremtése, ezen feladatok magas szakmai színvonalon történő ellátása. A 2011. évi CLXXXIX. törvény, korábban az 1990. évi LXV. törvény alapján alkotta meg a települési önkormányzat 4 évre szólóan.
2. Integrált Településfejlesztési Stratégia az önkormányzat által elkészítendő, fejlesztési szemléletű, középtávot (7-8 évet) átfogó dokumentum, mely főként az Európai Unió által rendelkezésre bocsátott források felhasználását készíti elő és melynek eredményeként jelentős beruházások valósulhatnak meg.

3.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Környezet és Energia Operatív Program keretében a KEOP-2009-1.3.0 „Ivóvízminőség javítása” támogatási konstrukció keretében projekt megvalósítására megalakult a Felső-Bácskai Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás, melynek Csávoly Községi Önkormányzata is tagja.

A térség egészséges ivóvízellátásnak biztosítása korszerű, hatékonyabb és célszerűbb megoldása érdekében a tagönkormányzatok az egészséges (ivóvíz minőségű) ivóvíz biztosítását célzó önkormányzati közfeladatuk keretében meghatározott kötelezettségük hatékony ellátása érdekében egyrészt saját közigazgatási területükön belül megvalósítandó infrastruktúra kiépítésére és üzemeltetésére szolgáló létesítmények létrehozására és fenntartására kötöttek megállapodást.

Ennek keretében Csávoly megvalósította a saját lakosságát szolgáló ivóvízminőség - javító projekt beruházásait a Dél-Alföldi Ivóvízminőség - javító Program előkészítő szakaszában készült és elfogadott tervdokumentációk és tanulmányok alapján.

A vállalt feladatokat olyan magas műszaki-, technikai színvonalon, és a környezetet védő rendszerben oldotta meg, amely megfelel a hazai és nemzetközi jogszabályoknak, szabványoknak és elvárásoknak, a helyi viszonyoknak, és a lakosság érdekeit tartotta szem előtt.

A program befejeződött.

3.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok,¹⁶ kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési önkormányzat az esélyegyenlőségi szempontból releváns adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer adatbázisaira, illetve a Nemzeti Munkaügyi

¹⁶ Különösen a közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv, és a szakképzési intézkedési terv.

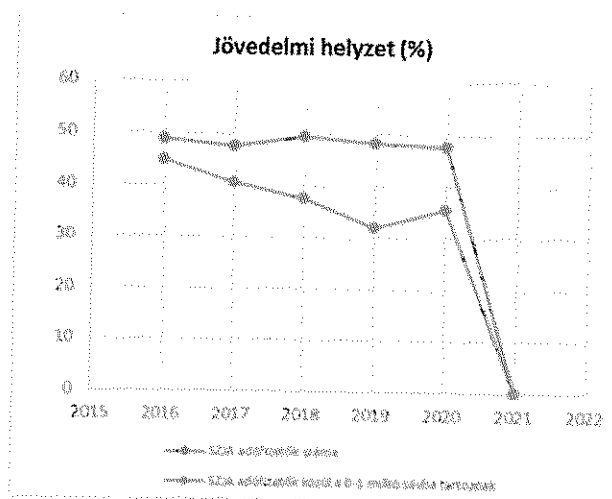
Hivatal, Magyar Államkincstár, a helyi Önkormányzat adatbázisaira alapozta. Egyes pályázati kiírások előzetes monitoringjához, illetve kistérségi, intézményi szintű programokhoz történtek az adott szempontból helyi adatgyűjtések. Az Útmutató alapján az általános iskolának rendelkeznie kell Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervvel, melyet meg kell küldenie az önkormányzat jegyzőjének.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Év	Az SZJA fizetők száma az állandó népesség %-ában	Az SZJA fizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók az szja-t fizetők %-ában
	2016	48,59
2017	47,39	40,21
2018	49,30	37,33
2019	48,07	31,68
2020	47,52	35,33
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

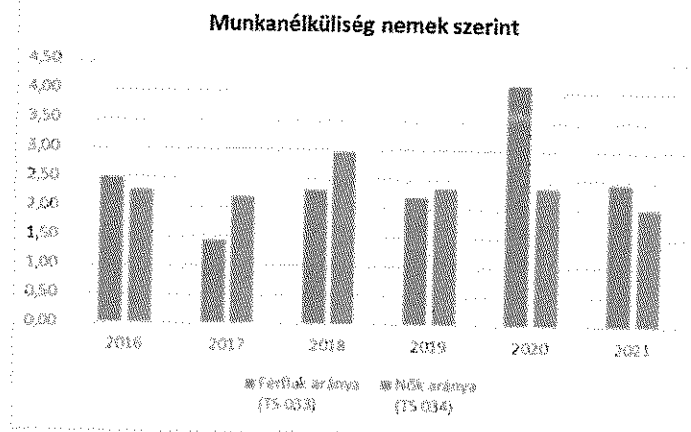
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatok adatai, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző, hogy az SZJA fizetők száma csökken, a befizetett adó nominális összege nő.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
2016	2,47	2,28	2,38%
2017	1,41	2,16	1,79%
2018	2,29	2,95	2,62%
2019	2,18	2,33	2,26%
2020	4,11	2,35	3,23%
2021	2,43	2,01	2,22%
2022	n.a.	n.a.	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

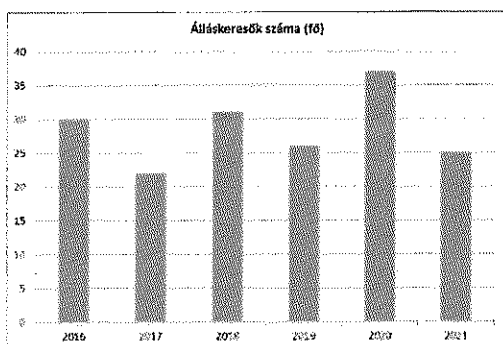

A nyilvántartott adatokból leolvasható, hogy 2019-ig az álláskeresők nagyobb része nő volt. Napjainkra a tendencia megfordult.

3.2.2. táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	30	22	31	26	37	25
20 éves, vagy az alatti	Fő	4,00	4,00	3,00	1,00	1,00	2,00
	%	13,33%	18,18%	9,68%	3,85%	2,70%	8,00%
21-25 év	Fő	3,00	4,00	3,00	2,00	2,00	2,00
	%	10,00%	18,18%	9,68%	7,69%	5,41%	8,00%
26-30 év	Fő	3,00	3,00	2,00	2,00	4,00	3,00
	%	10,00%	13,64%	6,45%	7,69%	10,81%	12,00%
31-35 év	Fő	2,00	1,00	1,00	2,00	7,00	1,00
	%	6,67%	4,55%	3,23%	7,69%	18,92%	4,00%
36-40 év	Fő	1,00	0,00	3,00	3,00	4,00	1,00
	%	3,33%	0,00%	9,68%	11,54%	10,81%	4,00%
41-45 év	Fő	5,00	4,00	8,00	1,00	2,00	3,00
	%	16,67%	18,18%	25,81%	3,85%	5,41%	12,00%
46-50 év	Fő	2,00	1,00	1,00	3,00	4,00	2,00
	%	6,67%	4,55%	3,23%	11,54%	10,81%	8,00%
51-55 év	Fő	3,00	1,00	3,00	3,00	1,00	1,00
	%	10,00%	4,55%	9,68%	11,54%	2,70%	4,00%
56-60 év	Fő	2,00	0,00	3,00	1,00	1,00	1,00
	%	6,67%	0,00%	9,68%	3,85%	2,70%	4,00%
61 éves, vagy afeletti	Fő	5,00	4,00	4,00	8,00	11,00	9,00
	%	16,67%	18,18%	12,90%	30,77%	29,73%	36,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

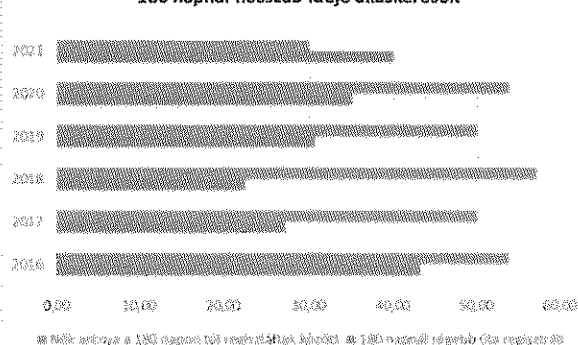

A táblázatok adataiból megállapítható, hogy községünkben a fiatalok és az idősek körében az álláskeresők száma magasabb, mint a középkorúak körében.

3.2.3. tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2016	43,33	53,85
2017	27,27	50,00
2018	22,58	57,14
2019	30,77	50,00
2020	35,14	53,85
2021	40,00	30,00
2022	n.a	n.a.

180 napnál hosszabb ideje álláskeresők

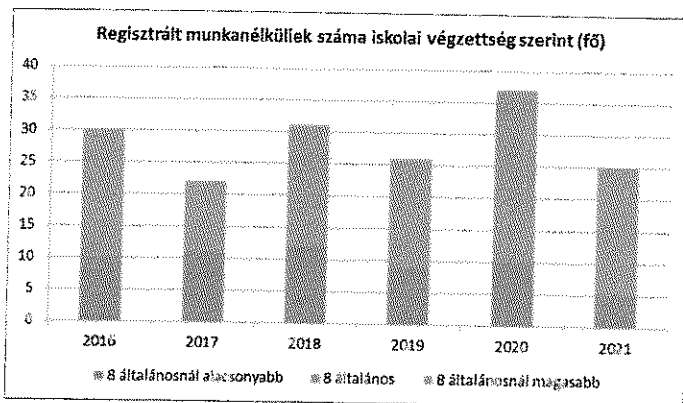

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	30	1	3,33%	9	30,00%	20	66,67%
2017	22	0	0,00%	11	50,00%	11	50,00%
2018	31	0	0,00%	12	38,71%	19	61,29%
2019	26	0	0,00%	9	34,62%	17	65,38%
2020	37	0	0,00%	10	27,03%	27	72,97%
2021	25	0	0,00%	5	20,00%	20	80,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatai alapján megállapítható, hogy az álláskeresők száma növekedett a 8 általános iskolánál magasabb végzettséggel rendelkezők körében.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. táblázat - Foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

Év	Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma	Közfoglalkoztatottak száma
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	106	104
2017	113	90
2018	64	69
2019	57	46
2020	63	44
2021	51	42

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból megállapítható, hogy a közfoglalkoztatottak száma az országos trendnek megfelelően csökken.

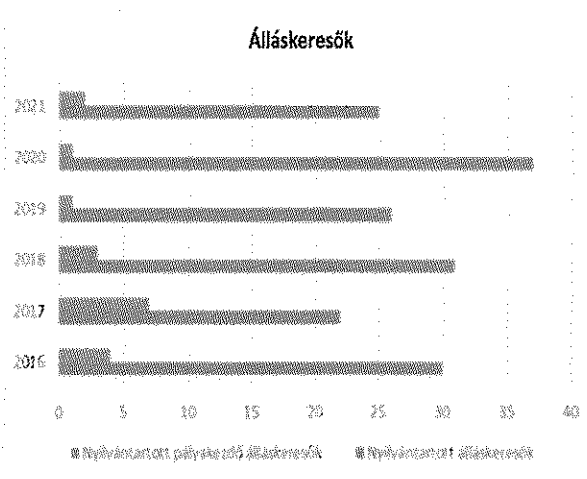
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A járásközpontba Bajára többen ingáznak, a távolabbi településeken való munkavállalás nem jellemző a nagy távolságok és a rossz tömegközlekedési lehetőségek miatt.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Csávoly Községi Önkormányzat az elmúlt években egyetemi, gimnáziumi, valamint szakközépiskolai tanulmányokat folytató diákokat foglalkoztatott.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	Fő	Fő
2016	30	4
2017	22	7
2018	31	3
2019	26	1
2020	37	1
2021	25	2
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A szakmatanulásra nagy szükség van. Fontos, hogy azok a fiatalok is, akiknek még nincs határozott elképzelésük a jövőjükéről, vagy nem nyertek felsőoktatási intézménybe felvételt, megtalálják a helyüket, későbbi céljaik eléréséhez fel tudjanak készülni, esélyt szerezzenek és kapjanak a jövőbeli elképzeléseik megvalósításához.

Csávoly községhez a legközelebbi ilyen intézmény a Bajai Szakképzési Centrum, mely az általános iskolát nem végzett vagy általános iskolát végzett és az érettségizett felnőtteknek szakmaszerzési lehetőséget kínál számos felnőttképzési területen, mint például az egészségügy, szociális szolgáltatások, informatika, mezőgazdaság, turisztika, közszolgálat, könnyűipar, építészet.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A lakosság számarányát tekintve nem jelentős a romák száma a településen. A mélyszegénységben élő magyar etnikumú lakosság jelentősebb. A foglalkoztatási problémák fokozottan érintik ezeket a rétegeket. Az önkormányzati intézményekben és a közfoglalkoztatásban az esélyegyenlőségi szempontok teljes mértékben érvényesülnek, mindenki felvételt nyer, aki megfelel a foglalkoztatási feltételeknek, tekintet nélkül vagyoni helyzetére vagy származására.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Helyben ilyen eset nem történt, vagy legalábbis az illetékes szervek tudomására nem jutott.

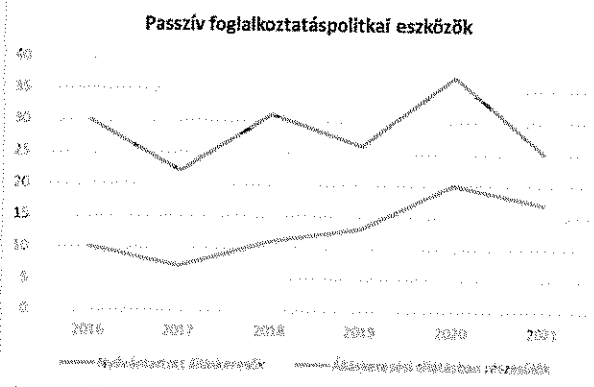
i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A mindenki számára hozzáférhető – érthető és érzékelhető – e-learning, e-információ és az e-szolgáltatások továbbfejlesztése, elérésükhöz történő hozzáférés és hozzájárulás támogatása, célzott programok az idősek számára az IKT- szolgáltatásokhoz való szélessávú hozzáférés biztosítására és a digitális tudás fokozása érdekében.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	30	2,59%	10	33,33%
2017	22	1,95%	7	31,82%
2018	31	2,91%	11	35,48%
2019	26	2,50%	13	50,00%
2020	37	3,69%	20	54,05%
2021	25	2,48%	17	68,00%
2022	n.a.	-	n.a.	-

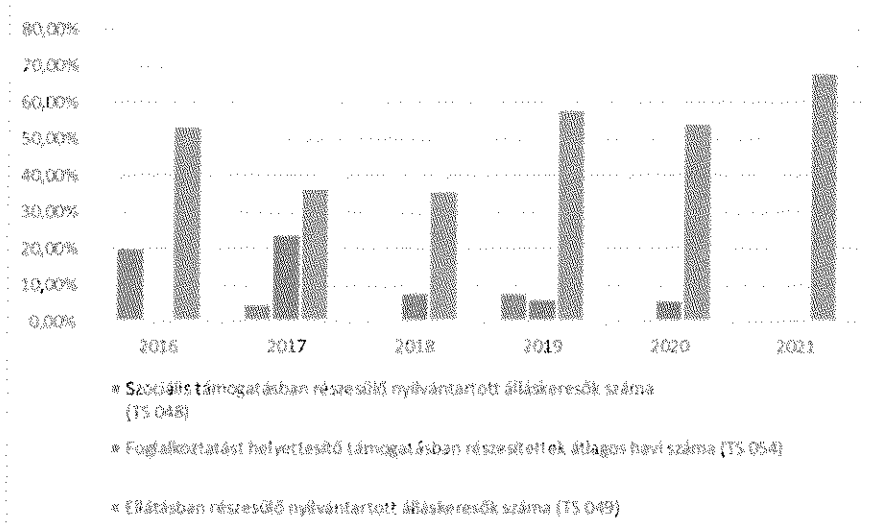
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	6	20,00%	n.a.	-	16	53,33%
2017	1	4,55%	5	23,59%	8	36,36%
2018	0	0,00%	2	7,61%	11	35,48%
2019	2	7,69%	2	5,96%	15	57,69%
2020	0	0,00%	2	5,65%	20	54,05%
2021	0	0,00%	n.a.	-	17	68,00%
2022	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma
	fő
2016	n.a.
2017	1
2018	2
2019	2
2020	1
2021	n.a.
2022	n.a.

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Épített lakások száma	Épített lakások száma 1000 lakásra	1-2 szobás lakások aránya	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya
	db	db	db	%	%	%
2016	819	0	0,00	21,49	0,00	98,90
2017	819	1	1,22	21,37	0,00	98,90
2018	819	0	0,00	21,37	0,00	99,02
2019	819	0	0,00	21,37	0,00	99,02
2020	819	0	0,00	21,37	0,00	97,44
2021	819	0	0,00	21,37	0,00	n.a.
2022	819	0	0,00	21,37	0,00	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

3.4.2. táblázat - Bér lakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bér lakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	819	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	819	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	819	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	819	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	819	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	819	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	819	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bér lakás-állomány

A községben 1 bér lakás, 2 db önkormányzati lakás van.

b) szociális lakhatás

Csávoly községben nem található.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

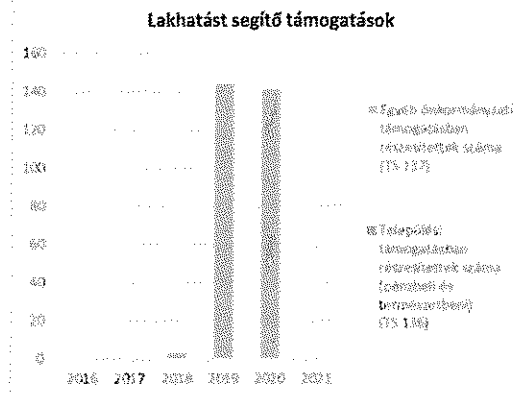
Csávoly községben nem található.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma folyamatosan nőtt az utolsó 5 évben, ez a lakosság fokozódó elszegényedését jelzi, mivel egyre többen váltak jogosulttá e támogatási formára létfenntartási nehézségeik miatt.

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	0
2018	n.a.	3
2019	n.a.	144
2020	n.a.	141
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Csávoly lakóinak jövedelmi és vagyoni helyzetéről nem áll rendelkezésünkre pontos adat. A helyi adatgyűjtés során arra a következtetésre jutottunk a helyi döntéshozókkal való egyeztetéseket követően, hogy a település lakosságának kisebb hányada tartozik a mélyszegény kategóriába. A lakosok általában annak az ingatlanok a tulajdonjogával rendelkeznek, amelyben laknak, gyakran öröklés révén sok tulajdonos közös tulajdona áll fenn egy-egy ingatlanon. Sok a nyugdíjas (zömmel létminimum alatti kisnyugdíjjal rendelkező), a magasabb gyermeklétszám a mélyszegénységben élő lakosságra jellemző. Kevés a roma a településen, a mélyszegénység a magyar etnikumú lakosságot érinti. A települési önkormányzat a mindenkori közmunkaprogramokban rejlő lehetőségeket maximálisan kihasználja. A lakosság jelentős része adósságcspadában küszködik (devizahitelek, egyéb pénzügyesektől felvett kölcsönök), munkanélküliség.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen a minőségi közszolgáltatásokhoz mindenki egyenlően hozzáférhet. A közműszolgáltatások részben elérhetőek: vezetékes víz és villany mindenhol van, szilárd és folyékony hulladékszállítás szintén. A település nem rendelkezik szennyvízcsatorna-rendszerrel. Ezek kiépítése a közeljövőben várható az ingatlanok hálózatra való csatlakoztatása a lakosság részéről- a csekély teherbíró képesség ismeretében – jelentős teher.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete - A településen telepek, szegregátumok nincsenek, így ez a pont irreleváns

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma	Felnőttek és gyermekek részére szervezett fogorvosi szolgálatok száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyógyszertárak és főkgyógyszertárak száma	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma)
	db	db	db	db	db	Fő
2016	1	0	0	0	1	n.a.
2017	1	0	0	0	1	11,22
2018	1	0	0	0	1	10,53
2019	1	0	0	0	1	5,95
2020	1	0	0	0	1	3,98
2021	1	0	0	n.a.	1	n.a.
2022	1	0	1	n.a.	1	n.a.

A háziiorvosi ellátás székhelye a település, a házi orvos – aki egyben házi gyermekorvosi szolgálatot is ellát – minden hétköznap rendel a községben és gondoskodik az iskolai- egészségügyi ellátásról is, a helybeli intézményben tanulói jogviszonnal rendelkezők esetében. 1 fő ápolónő segíti munkáját. A háziiorvosi rendelő korszerű, felújított állapotú, és modern eszközökkel rendelkezik.

Fogorvosi szakrendelés is található már Csávolyon, a Rémmel településsel vegyes közös körzet részeként. A szakrendelések Baján vannak. Az egészségügyi alapellátás zökkenőmentes működését segíti a község védőnője. Betöltetlen háziiorvosi, fogorvosi, védőnői és ápolónői státusz nincs a településen. Csávolyon egy gyógyszertár üzemel, szakorvosi és kórházi ellátás 15 km-re Baján vehető igénybe.

Az Egészség ház 2021-2022. évi felújítása a TOP pályázat keretében jelentős projekt volt, a megújult háziiorvosi és védőnői rendelő mellett kialakításra került egy fogorvosi rendelő is, a rendelőkhöz tartozó várók és szociális blokkok teljes felújításával. Ezen épületben a kettő darab önkormányzati lakás is teljesen felújításra és berendezésre került.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Csávoly Községi Önkormányzat védőnője szűri az 1, 2, 3, 4, 6, 9 és 18 hónapos korú gyermekek pszichomotoros és mentális fejlődését, érzékszervek működését. 1 éves életkorban és 7 éves korig évente felméri a gyermekek testmagasságát, testtömegét, mellkőfogatót, fejkőfogatót a fejlődés és tápláltsági állapotot értékeli, valamint a pszichés, motoros, mentális, szociális fejlődés és magatartásproblémákat vizsgálja. Értékeli az érzékszervek működését, és a beszédfejlődést. Ügyel a különböző szűréssel idejében felderíthető rendellenességekre, mint például a tartáshiba, scoliosis. Évente 3-6 éves életkor között vérnyomást mér a gyermekeknél. Nyomon követi a kiszűrt gyermekek kezelését, fejlődését. Őket fokozott gondozásban részesíti. A gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a házi gyermekorvos/házi orvos, illetve a gyermekjóléti szolgálatot haladéktalanul értesíti. A családokat tájékoztatja az életkorhoz kötött védőoltások fontosságáról. A védőoltások szervezésénél, nyilvántartásánál, jelentésénél a külön jogszabályban, módszertani levélben foglaltak szerint jár el. A védőnő a hét minden munkanapján elérhető a családok számára. Az önkormányzat szervezésében egészségügyi szűrőbusz biztosítja évente legalább 2 alkalommal a településen élők számára a szűrővizsgálatok elérhetőségét. A buszban ötféle szűrést végeznek: a vér oxigéntelítettségét, testszír százalékot, vérnyomást, vércukrot és koleszterinszintet mérnek. Alkalmanként még szemészeti szűrővizsgálatra és hallásvizsgálatra is van mód az Integrált Községi Szolgáltató Térben. Az IKSZT ad helyet az évente több alkalommal meghirdetett véradásnak is.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Csávolyon működik a Pro-Team Nonprofit Kft. A társaság kiemelt célként határozta meg a megváltozott munkaképességű, egészségkárosodott, fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatását és annak elősegítését. A foglalkozási rehabilitáció keretében azon embertársaink aktív foglalkoztatása valósul meg, akik megváltozott egészségi állapotuk miatt - önhibájukon kívül - kiszorultak a versenyszféra munkaerőpiacáról. Csávolyon a Kft. 20 embert foglalkoztat.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Csávolyon működik a Csávolyi Önkormányzati Nonprofit Kft. A társaság kiemelt célként határozta meg önkormányzati társaságként a közétkeztetési feladatok ellátását, a felnőttétkéztetésen túl. A gyermekek számára előírt egészséges étkeztetés biztosítása az elsődleges céljuk, emellett a felnőttek számára egészséges és házas jellegű ételeket kínálnak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A település rendelkezik sportcsarnokkal, melyben az óvodáskorú gyermekek, iskolások és felnőtt lakosság rendszeres sportolása megoldott. Szervezett sportélet van a településen, nagyon sikeres a kézilabdacsapat. Időnként tömegsport rendezvényekre kerül sor. Az önkormányzat tulajdonában lévő sportpályát minden sportolni vágyó helyi lakos szabadon, térítésmentesen használhatja. A legnagyobb tömegsport-

rendezvény évente a helyi futóverseny (nyuszi futás) és egyéb helyi versenyek, melyeket többségében az iskola szervez.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Felsőszentiváni Szent József Katolikus Integrált Szociális Intézményen keresztül történik a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálat működtetése, mely intézmény 2018-ban a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye fenntartásában működik. A családsegítő munkatárs több településen látja el a családsegítő feladatokat. Hetente két alkalommal azonban mindig elérhető a településen. Házi segítségnyújtásban 2 fő dolgozik teljes munkaidőben.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

A települési ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhető, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. Az ellátórendszer hatását és hatékonyságát eredményezi az is, hogy az egészségügyi, az oktatási- közművelődési-, sport- és a foglalkoztatási intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Csávoly Község Önkormányzata nem tud ilyen esetről.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A rászoruló, egyedül álló, idős lakosságot az önkormányzat a megfelelő intézményhálózat elemeivel látta el. Így pl. a mindennapos megélhetésben (bevásárlás, orvosi ellátáshoz való szállítás, stb) házi segítségnyújtás szolgáltatás keretében tud segítséget nyújtani. A képviselő-testület –vissza nem térítendő– természetbeni támogatásként tűzifát biztosít minden – szociálisan arra rászorult– személynek. A támogatás megállapításakor előnyben részesíti, aki:

a) aktív korúak ellátására,

b) időskorúak járadékára,

c) települési támogatásra (különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viselésével kapcsolatos támogatásban részesülő),

e) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családot.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A községi élet egyik színtere az IKSZT (Integrált Községi Szolgáltató Tér), amely többfunkciós önkormányzati létesítmény, mely pályázatból került megvalósításra. Itt működött az e-Magyarország Pont, illetve helyiségeiben klubtevékenység folyik (aerobik, asszonytorna, táncsoport). Nagy terme helyet ad az önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, kistérségi, egyéb rendezvényeknek, politikai gyűléseknek, termékbemutatóknak stb. Igény esetén lakodalmak, más családi rendezvények tartására is rendelkezésre áll. Az évente megrendezendő Idősek Napja, illetve Családi Nap egyik színtere.

A szabadtéri rendezvények helyszínéül a Bara-tó partja és az iskolaudvar, továbbá a Községháza előtti közterület szolgál.

A községi élet másik színtere, a község központjában működő Községek Háza, ahol a könyvtár megbízható szolgáltatást nyújt a lakosságnak. Célja, hogy a kisebb településeken élők is hozzájussanak azokhoz a szolgáltatásokhoz, amelyekhez a megyeszékhelyen, nagyobb városokban élőknek ma már természetesen: új könyvek, folyóiratok, információk, internethasználat, kulturált környezet, érdekes programok. Ennek elérése érdekében jött létre országosan a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer, melyhez községünk 2012. január 1-jén csatlakozott.

A könyvtárhelyiség biztosítása az önkormányzat feladata, amelynek bővítését, megújítását pályázati források bevonásával segíti a Rendszer megvalósítani. A Katona József Megyei Könyvtár – saját erőforrásain túl – állami támogatásból biztosítja kistépülési lakosság könyvtárellátását.

A könyvtáros hozzáértő munkája, kapcsolattartó szerepe a kulturális és oktatási intézmények közt eredményes. A település lakosságának mintegy 20%-a regisztrált használó. A szolgáltató hely sikeresen működik. Az alábbi szolgáltatásokat lehet igénybe venni:

☑☑ Könyveket, folyóiratokat, hangos könyveket kölcsönözhet, a kölcsönzésben lévő könyvekre előjegyzést kérhet

☑☑ Német és horvát nemzetiségi ellátásban részesülhet.

☑☑ A kézikönyveket helyben használhatja

☑☑ Helyben olvashatja a Petőfi Népe, Hot!, Hölgyvilág, IM, Csodaceruza, Baba magazin, Haszon agrár, Joy, Kerti kalendárium, Kiskegyed konyhája, Magyar horgász, Ötlet mozaik, Rubicon legfrissebb száma

☑☑ Könyvtárközi kölcsönzést kérhet

☑☑ Számítógépes szolgáltatásokat vehet igénybe, tájékozódhat az interneten

☑☑ Európai Unióval kapcsolatos információhoz juthat

☑☑ Térítés ellenében technikai szolgáltatásokat kérhet: fénymásolást, nyomtatást, szkennelést, fax továbbítását

☑☑ Rendezvényeken, klubfoglalkozásokon, tanfolyamokon vehet részt

☑☑ Höcögтетőket, mondókákat tanulhat kisbabájával

☑☑ A gyerekeket könyvtári foglalkozások várják

☑☑ A könyvtár állománya a Katona József Könyvtár Olib katalógusában.

☑☑ A Katona József Könyvtár Helytörténeti Gyűjteménye sajtófigyelést végez a települést érintő újságcikkekből, valamint digitalizálja a települést érintő aprónyomtatványokat.

☑☑ KönyvtárMozi

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. táblázat - Intézményi ellátottság (2021)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint)	Sportcsarnok, sportpálya léte	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma	Közművelődési intézmények száma
db	van/nincs	db	db
0	igen	4 151	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőség
Tartósan munkanélküliek magas aránya	Közmunka program, foglalkoztatási program szervezése a célcsoport részére
alacsony, a munkaerő piacnak nem megfelelő végzettség	első, illetve új képzettség megszerzésének ösztönzése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

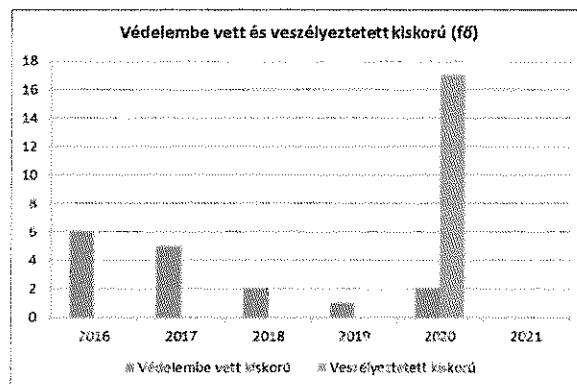
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma	870	896	1766	49,26%	50,74%
0-2 évesek			46	2,60%	
0-14 éves	128	116	244	7,25%	6,57%
15-17 éves	27	19	46	1,53%	1,08%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. táblázat – Védelembe vett és veszélyeztetett kk. gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
Év	Fő	Fő
2016	6	n.a.
2017	5	n.a.
2018	2	n.a.
2019	1	0
2020	2	17
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

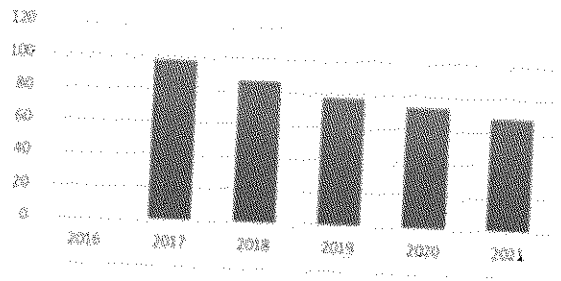
A védelembe vett gyermekek száma 2016-ban 6 volt. 2020-ban 2 fő. Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma ebben az évben 1, fő 2020-ban 17 fő. Törekednünk kell, arra, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson ellátásokhoz, rendelkezzen kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésének mi a módja. Ahhoz, hogy a gyermekek a megfelelő körülmények között, a megfelelő ellátásban részesülhessenek a családsegítő munkatárs révén nem csak az önkormányzati dolgozóknak, de a lakosságnak is lehetősége van jelzéssel élni, amennyiben problémát észlelnek. A családsegítő 24 órán belül felkeresi az érintett félt és intézkedik a probléma azonnali megoldásáról.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
	Fő
2016	n.a.
2017	97
2018	86
2019	77
2020	73
2021	68

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

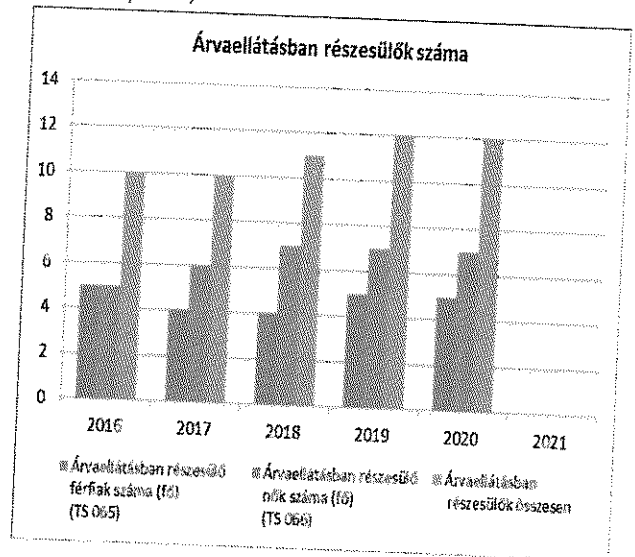

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	5	5	10
2017	4	6	10
2018	4	7	11
2019	5	7	12
2020	5	7	12
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Árvaeállításban részesülők száma

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincsenek ilyen gyermekek a településen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége
Nincsenek ilyen gyermekek a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő feladatai különösen a 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet 3 § -ában felsorolt feladatok. A védőnői körzet székhelye és központja Csávolly. A védőnő székhelyén minden munkanapon elérhető. A szűrővizsgálatokat a védőnő segítségével szervezzük.

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	39 fő	39 fő
2017	0	45 fő	45 fő
2018	1	50 fő	50 fő
2019	1	41 fő	41 fő
2020	1	29 fő	29 fő
2021	1	31 fő	31 fő
2022	1	35 fő	35 fő

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A házi orvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A házi gyermekorvos az ellátást a 14. életévét be nem töltött személyek számára biztosítja, de felkérésre a 14–18. év közötti személyeket is elláthatja. A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a házi orvos és házi gyermekorvos feladatkörébe tartozik az egészséges lakosság részére nyújtott tanácsadás és szűrés, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotának ellenőrzése, orvosi rehabilitációja, illetve szükség esetén szakorvosi vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalása.

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	190
2022	1	0	0	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen 2022.február 1-jétől üzemel mini bölcsőde 7 férőhellyel, s a településen egy német nemzetiségű óvoda működik 64 férőhellyel. A Csávollyi Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde reggel fél héttől délután fél ötig várja a gyermekeket. Az óvoda a 3 éves kortól a tankötelezettség eléréséig, legkésőbb a gyermek 7 éves koráig nevelő intézmény. Az óvodába felvehető a 2,5 éves gyermek is, ha a

felvételtől számított ½ éven belül betölti a harmadik életévét. Az óvodánkba minden harmadik életévét betöltött gyermek felvételt nyer. A gyermek abban az évben, melyben 5. életévét betölti, napi négy órában óvodai foglalkozásokon kell részt vennie.

- a) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti ellátást a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye fenntartásában működő Szent József Katolikus Integrált Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látja el heti 2 alkalommal községünkben. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 136. § (8) bekezdése és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 40. § (1) bekezdése szerint a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január 1-jétől kizárólag egy szolgáltató a család és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) keretében működtethető.

- b) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A Gyvt. alapján bölcsődei ellátás esetén a gyermek napi gondozási ideje legalább négy óra és legfeljebb tizenkét óra. A gyermekek bölcsődei ellátását a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról c dokumentumok szabályozzák.

- c) gyermekvédelem;

A gyermekjóléti szolgálat munkája során – különös tekintettel a védelembe helyezett, veszélyeztetett gyermekekre – szorosan együttműködik az egyéb gyermekvédelmi feladatot ellátó szervezetekkel (intézmények – iskola, óvoda, védőnő, önkormányzat – jegyző). A gyermekvédelmi intézkedések konszenzuson alapuló közös döntések, de formailag a jegyző hozza meg ezeket a többi együttműködő szervezet javaslatainak figyelembevételével.

- d) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető helyi szolgáltatások vannak. A gyermekvédelemet segítő helyi szereplők támogatást nyújtanak a rászorulóknak abban, hogy megtalálják, és igénybe vehessék a kistérségben, illetve a megyében működő ilyen típusú szolgáltatásokat. A jelzőrendszeri találkozók a krízishelyzetek kialakulásának kockázatát kívánja megszüntetni.

- e) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidei programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztési tárgyú előadásoknak a könyvtár biztosítja a helyszínt. A meghívott orvosok, szakképzett előadók változatos témákban tartanak színvonalas előadást, melyre a falu lakosságát várják. Sport-, szabadidős és szünidei programokat az önkormányzat hagyományosan a július eleji falunapon szervez, melyek a Bara-tó partján, illetve az iskolaudvarban kerülnek megrendezésre. Az egész napos gyermekeknek szóló sportprogramok, labdajátékok, sorsversenyek kellemes kikapcsolódást nyújtanak a résztvevőknek. A programokon bárki részt vehet. Az óvoda létesítményellátottsága nem kielégítő, amelyben nem található megfelelő színvonalú tornaterem. Ezen szeretnénk változtatni.

- f) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A Gyvt. értelmében a gyermek életkorának megfelelő intézményi gyermekétkeztetést kell biztosítani a bölcsődében, óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai kollégiumban, az általános iskolai és a középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó fogyatékosok nappali intézményében. A gyermekeknek juttatott ingyenes vagy kedvezményes étkezés biztosítása eszközként szolgál a gyermekszegénység csökkentéséhez, a gyermekek alapvető szükségleteinek biztosításához. Emellett a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartama alatt is biztosítani kell az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára.

- g) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Csávolyon nincsenek eltérő kultúrájú csoportok.

- h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetést a szülők jövedelmi önbevallása alapján ítélik meg. Nyilatkozatot csak a háromnál kevesebb gyermekkel rendelkezőknek, vagy a tartósan, illetve fogyatékos gyermeket nem nevelőknek kell tenniük, az abban foglaltakról pedig az előterjesztés kimondja, hogy azt az intézmény és a jegyző sem előzetesen, sem utólagosan nem vizsgálhatja.

- i) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoporthoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik. Pozitív diszkriminációnak minősül például a temetési segély.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Az Nkt. alapján az óvodai nevelést a gyermekek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig kell biztosítani. A települési önkormányzatnak helyben kell gondoskodnia az óvodai nevelésről, ha legalább nyolc óvodáskorú gyermek rendelkezik az adott településen lakóhellyel, és a demográfiai adatok alapján feltételezhető, hogy ez a létszám legalább három évig fennmarad, valamint, ha a szülők ezt igénylik.

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül
	Fő	Fő	%
2016	50	8	16,00
2017	48	10	20,83
2018	45	6	13,33
2019	49	5	10,20
2020	67	6	8,96
2021	60	7	11,66
2022	64	8	12,5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül
	Fő	Fő	%
2016	116	16	13,79
2017	116	9	7,76
2018	118	22	18,64
2019	124	21	16,94
2020	127	19	14,96
2021	122	11	9,02
2022	122	12	9,83

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022						

4.4. a) 4. táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma
	fő	fő
2016	37	16
2017	34	18
2018	32	10
2019	26	7
2020	29	7
2021		
2022		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-7 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	54	3	60	1	50	db	fő	fő
2017	52	2	60	1	48	0	0	17
2018	50	2	60	1	45	0	0	24
2019	57	3	60	1	49	0	0	23
2020	62	3	75	1	67	0	0	16
2021	61	3	75	1	60	0	0	22
2022	59	3	75	1	64	0	0	20
								21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, illetve az intézmények között, és egyes intézményeken belül.

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	1	14,63	3,42
2017	0	8	1	14,50	1,72
2018	0	8	1	14,63	0,00
2019	0	8	1	15,50	0,00
2020	0	8	1	15,25	7,38
2021	0	8	1	15,25	0,06
2022	0	8	1	15,62	0,11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2016	15
2017	12
2018	15
2019	11
2020	12
2021	15
2022	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Év	Biztos kezdet gyerekházát rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	43
2017	n.a.	n.a.	n.a.	51
2018	n.a.	n.a.	n.a.	60
2019	n.a.	n.a.	n.a.	33
2020	n.a.	n.a.	n.a.	34
2021	n.a.	n.a.		36
2022	n.a.	n.a.		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számos támogatásra jogosultak. Amennyiben a gyermek határozat alapján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre már jogosult, az ehhez kötődő támogatásokat, ellátásokat továbbiakban is igénybe vehetik (pl.: ingyenes, vagy kedvezményes étkeztést, tankönyvtámogatást, tandíjtámogatás, kollégiumi térítési díj támogatás). A halmozottan hátrányos helyzetű

gyermeket, tanulókat, megillető támogatások ezen felül érvényesülnek, továbbá különböző pályázati lehetőségek állnak előttük:

1. Étkeztetés: bölcsődében, óvodában és 1-5 évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI tv. 148 §.-a (5) bekezdés a.) pontja alapján ingyenes.
2. Oktatás: Minden esetben ingyenes a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az oktatásban való részvétel és a kollégiumi ellátás, beleértve az első alapfokú művészetoktatásban való részvételt is. (1993. évi LXXIX. tv. 114. § (2) bekezdés)
3. Tankönyvellátás: Az iskolai tankönyvrendelkezésnek biztosítania kell, hogy a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulóknak. Az ingyenesség biztosítása többféleképpen történhet, ezért javasoljuk, hogy az érintett iskola e kérdésre vonatkozó eljárását ismerjék meg.
4. Kötelező óvodai felvétel: a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. Törvény 65. §. (2) bekezdése értelmében a kötelező felvételt biztosító óvoda nem tagadhatja meg a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek felvételét, ha az a harmadik életévét betöltötte.
5. Iskolaválasztás: A körzetes általános iskolaköteles felvenni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket. Arról, hogy gyermekének melyik a körzetes iskolája, a Polgármesteri Hivatal humánszolgáltatási Osztálya ad felvilágosítást. Ha a településen belül másik iskolába akarja vinni gyermekét, akkor az iskola csak férőhely hiányában utasíthatja el.
6. Útravaló ösztöndíjprogram: Az ösztöndíj pályázat útján nyerhető el. A programba bekerülő diákok mentori segítséget kapnak tanulmányaik sikeres folytatásához, valamint mind a diák, mind a mentor havi ösztöndíjban részesül, illetve bizonyos sikerkritériumok elérése esetén a mentor tanár egyösszegű év végi juttatást kap. Az ösztöndíj program a következő alprogramokból áll:
 - Út a középiskolába: az általános iskola 7. és 8. osztályos tanulóinak;
 - Út az érettségizéshez: érettségizés adó középiskolába járó tanulóknak;
 - Út a szakmához: szakképzésben résztvevő, hiányszakmát választó tanulóknak

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szabadidős tevékenységek korlátozottsága/hiánya a gyerekek számára.	Táborok szervezése elsősorban az iskolaszünet idejére
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

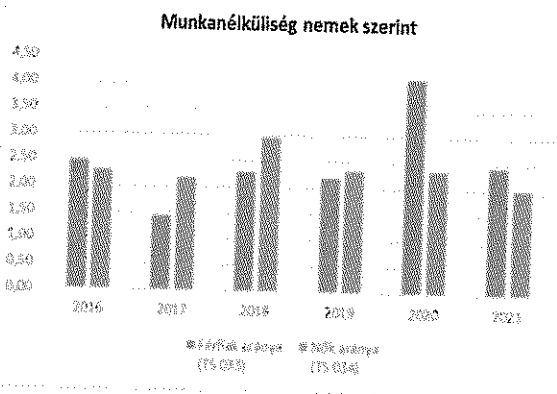
A nők társadalmi szerepe évezredek óta rossz helyzetben van. Az anyák már nem csak gyereket nevelnek és ellátják a ház körüli teendőket, hanem munkába járnak. Csakhogy az addig női feladatnak számító előbb említett tevékenységek is rá maradnak. Az pedig, hogy a régi és új normák szerint egyszerre próbál ítélni a társadalom óriási terhet ró a nőkre. A nők ahhoz, hogy érvényesüljenek a mai társadalomban, kénytelenek férfi erényeket csillogtatni.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Osszesen
	%	%	%
2016	2,47	2,28	2,38%
2017	1,41	2,16	1,79%
2018	2,29	2,95	2,62%
2019	2,18	2,33	2,26%
2020	4,11	2,35	3,23%
2021	2,43	2,01	2,22%
2022			

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. táblázat (a 3.2.6. táblával azonos)		-	Pályakezdő	álláskeresők	száma
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma		
	fő		Fő		
2016	30		4		
2017	22		7		
2018	31		3		
2019	26		1		
2020	37		1		
2021	25		2		

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

1. a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
2. a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
3. a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A nőket foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közsféra és a szolgáltatási szektor. A településen nincs olyan adat, mely a nők és férfiak bérezését mutatja ki. A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerő piaci helyzetükről azonban nem készült felmérés. Elmondható, hogy a nők Csávolyon semmivel nincsenek rosszabb munkaerő-piaci helyzetben, mint a férfiak.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Felnőtt képző intézmények megszűnt OKJ képzései nehéz helyzetbe hozták a felnőtt korú szakmát tanulni kívánó személyeket.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A szociális szolgáltató rendszer fejlesztése, modernizációja keretében olyan szolgáltatások biztosítása szükséges, amelyek az alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkezők foglalkoztathatóságának javításához járulnak hozzá. Tekintettel arra, hogy ezek az emberek sokkal inkább a szociális, mint a foglalkoztatáspolitikai ellátórendszerrel állnak kapcsolatban, vagy általa lesznek elérhetők, ezért a szociális ellátást nyújtóknak kell kialakítaniuk azokat az új eljárásokat, szolgáltatásokat, amelyek segítségével e csoportok foglalkoztathatóvá, „álláskeresővé válhatnak”.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, illetve felelősséget kell figyelembe venni. Munkabérnek minősül minden, a munkavállaló részére a munkaviszonya alapján közvetlenül vagy közvetve nyújtott pénzbeli és természetbeni juttatás. Két munka akkor tekinthető egyenlő értékűnek, ha a fenti szempontok alapján a ténylegesen végzett munkatevékenység szempontjából a munkavállalók összehasonlítható helyzetben vannak. Az önkormányzat és intézményei tekintetében elmondható, hogy a nők elvégzett munkájukért a férfiakkal megegyező bért kapnak. Ennek oka, hogy a bérezés a közalkalmazotti vagy köztisztviselői bértábla alapján kerül meghatározásra, annak pedig nem eleme a nemek szerinti megkülönböztetés. A versenyszférában alkalmazott bérek tekintetében jelenleg nem áll rendelkezésünkre adat. Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Olyan önkormányzati programokat szervezünk, amely a GYES lejártát követően segíti a visszatérést.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről. A működő bölcsőde lehetővé teszi a nők munkába való gyorsabb visszatérését. Csávolyon van bölcsődei ellátás, 7 férőhellyel. Az óvodai férőhelyek száma 64, amelytől felfelé 20%-al el lehet térni indokolt esetben. Férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el a helyi óvodában. A település nem rendelkezik felméréssel a gyermeküket egyedül nevelő nők, férfiak szükségleteit illetőleg. Munkáltatóként az önkormányzat maximálisan tekintettel van munkavállalóikra. Mind a közfoglalkoztatásban, mind az intézményi dolgozók esetében indokolt probléma esetén lehetővé teszi a kisgyermekes anyák (apák) távozását a munkahelyről (szabadság, „csúsztatás”), amennyiben a gyermek betegségével, iskoláztatásával kapcsolatos hivatalos ügyben kell távol lenniük.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A területi védőnői ellátást az egészségügyi főiskolai karon védőnői oklevelet szerzett, vagy azzal egyenértékűnek elismert oklevéllel rendelkező védőnők nyújthatják. Községünk védőnője nővédelmi, ezen belül: családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, anyaságra való felkészülés segítése, lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében vesz részt. A védőnő feladata az anya- és gyermekgondozás területe. A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít, ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak; osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tartanak a védőnő. A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon. Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tartanak a védőnők. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat, és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást. Mind a nyugati, mind a hazai adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb. Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen, de még a környezetében sem elérhető. családi veszekedések és az ezekből megvalósuló bűncselekmények nagy része összefüggésbe hozható az alkoholfogyasztással, amihez hozzá járul az anyagi nehézség, a társadalmi helyzet kilátástalansága is. A bántalmazó alkoholizmusa, erőszakos viselkedése a családot morális és anyagi romlásba dönti. Az együttműködés jól működik a jelzőrendszer mindkét irányába. A Családsegítő Szolgálat és a Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya minden esetben jeleznek telefonon vagy írásban, ha egy családban olyan probléma merül fel (fizikai és verbális-erőszak cselekménye, illetve szexuális erőszak-cselekmények), amelyek felvetik bűncselekmények elkövetésének a gyanúját. Ilyen esetekben a rendőrség kivétel nélkül megteszi a szükséges intézkedéseket. Amennyiben a rendőrség észleli a családon belüli erőszak elkövetésének gyanúját, illetve ha azonnali rendőri intézkedés történik, ami után nem kerül sor nyomozás elrendelésére, a rendőrség jelzi a családban felmerült problémát a szükséges gyermekvédelmi intézkedések megtételének céljából. Ez utóbbi esetben a megkeresett szerv, kivétel nélkül, mindig tájékoztatja a rendőrséget az általuk tett intézkedésekről.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A családvédelem fent ismertetett helyi szereplői segítséget nyújtanak a rászorulóknak abban, hogy megtalálják, és igénybe vehessék a járásban, illetve a megyében működő ilyen típusú szolgáltatásokat. Településünkön nem működik anyaothton. Nagy szükség lenne a családok átmeneti otthona megvalósítására, amely a családi krízis következtében védelmet kereső szülő és gyermeke, valamint a szociális krízisbe kerülő családok számára nyújtana átmeneti jellegű megoldást. Jelenleg térségünkben nincs ilyen feladatot ellátó intézmény. A gyermekvédelmi törvény értelmében az a települési önkormányzat, ahol harmincezernél több állandó lakos él köteles működtetni családok átmeneti otthonát.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. Országos jelenség, hogy a pedagógusok eloszlása a szakterületek, ill. vezetői szintek között merev nemi sztereotípiákat követ. A helyi közéletben az első számú vezető szerepét (tanácselnök, majd polgármester) évtizedek óta mindig férfiak töltötték be. A második-harmadik számú vezetői helyeken (alpolgármester, jegyző) már a férfiakkal megegyező gyakorisággal fordultak meg nők az elmúlt évtizedekben. A képviselő-testületek tagságában 2013. évig a férfiak aránya volt több, míg 2014. évtől a nők aránya növekedett. Csávolyon jelenleg női polgármester van és a Pénzügyi Bizottság elnöke is nő. A 7 fős Képviselő-testületben 4 fő nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Sok helyen a hagyományos családmodell hagyományai élnek (a férfi a pénzkereső, a nő otthon van a gyerekekkel) annak ellenére, hogy a férfiak és nők foglalkoztatásában (illetőleg annak hiányában) minimális eltérések vannak a férfiak javára. Ennek megfelelően az ilyen módon gondolkodó (férfi) családfő nem segíti felesége képzését, vagy elhelyezkedését, hiszen nézőpontja szerint neki kell családját eltartania. Ha csak a nőnek nyílik lehetősége, egyes családokban megakadályozzák, hogy éljen vele, inkább maradnak kirángathatatlanul a mélyszegénység állapotában, csak nehogy az a „szégyen” érje őket, hogy az asszony tartja el a családot. Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat döntéshozói, a családsegítő szolgálat, védőnő, óvodai nevelők a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A vállalkozások információ hiánya a foglalkoztatási támogatásokról	Foglalkoztatási Osztály által kiadott szakmai anyagokkal összhangban kiadott tájékoztatások

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás: az özvegyi nyugdíj; az árvaellátás; a szülői nyugdíj; a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint az özvegyi járadék.

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia nemcsak az időseket, hanem a középkorúakat és a felnövekvő nemzedékeket is megszólítja, célkitűzéseivel hatni akar rájuk, hiszen a sikeres idősödést már igen korán kell megalapozni. A WHO szerint a 60–74 év közöttiek az idősödők, a 75–89 évesek az idősek és a 90 év fölötti személyek a nagyon idősek – magyar fordításban a nem egészen jól hangzó „aggok”.

A Stratégia szempontjából e három korcsoportot együttesen tekintjük időseknek, bár a hazai munkaerőpiaci sajátosságok okán – e szakterület vonatkozásában – már a 45 éven felüliek is szeniorokként kezelendők. Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevélegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez. A Stratégia hosszú távú keresztmetszetű, a jelenre és a jövőre is fókuszál, mint jövőtervezési technika, tervezési spirált fogalmaz meg. A Stratégia legfőbb céljainak meghatározása hosszú távon, 2034-ig.

Idősügyi Nemzeti Stratégia elvei

- a születéskor várható élettartam közelítése az európai uniós átlaghoz,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartásának növelése,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése,
- a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,
- az idősek élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősödési folyamat „menedzsmentjének” elterjesztése már a fiatalkorban,
- a társadalmi szemléletváltás mind a gazdasági, mind az idősödés társadalmi megítélését és megélését illetően.

Beavatkozási területek:

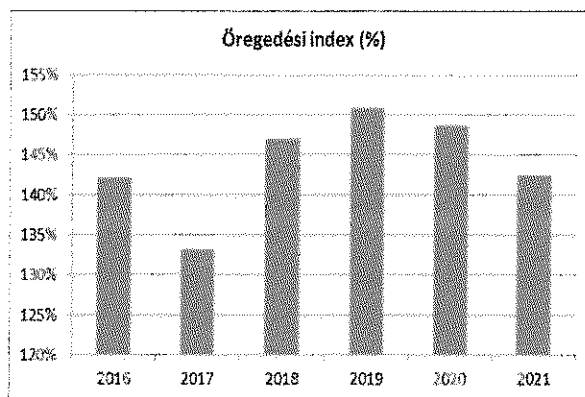
1. A humánszolgáltató és védelmi rendszerek szolgáltatásait igénybe vevők jogainak fokozott
2. védelme, az érdekérvényesítési képességük fejlesztése.
3. Az időskori jövedelembiztonság az aktív életszakaszban alapozódik meg.
4. Az idősellátás modernizációja, a humánszolgáltató és védelmi rendszerek egyre inkább a
5. célcsoport szükségleteihez és igényeihez történő fejlesztésével, az akadálymentes hozzáférés
6. feltételeinek megteremtése.
7. A humánszolgáltatói és védelmi rendszerek transzparenciájának biztosítása folyamatos
8. minőségirányítási rendszerfejlesztés, a célcsoport aktív részvétele mellett.
9. A sikeres idősödés kulcskomponenseinek erősítése: fizikai és szellemi aktivitás, mentális
10. egészség, helyes táplálkozás, társas támogatás.
11. Az idősek ellátása területén humánerőforrás- (hivatásos és laikus segítők, önkéntesek,
12. családtagok) fejlesztés: képzés, személyiségfejlesztés, szervezetfejlesztés, „burn-out” prevenció.

13. A mindenki számára hozzáférhető – érthető és érzékelhető – e-learning, e-információ és az e-szolgáltatások továbbfejlesztése, elérésükhöz történő hozzáférés és hozzájárulás támogatása, célzott programok az idősek számára az IKT-szolgáltatásokhoz való szélessávú hozzáférés biztosítására és a digitális tudás fokozása érdekében.

6.1. táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2016	361	254	142,13%
2017	345	259	133,20%
2018	360	245	146,94%
2019	368	244	150,82%
2020	370	249	148,59%
2021	366	257	142,41%
2022			

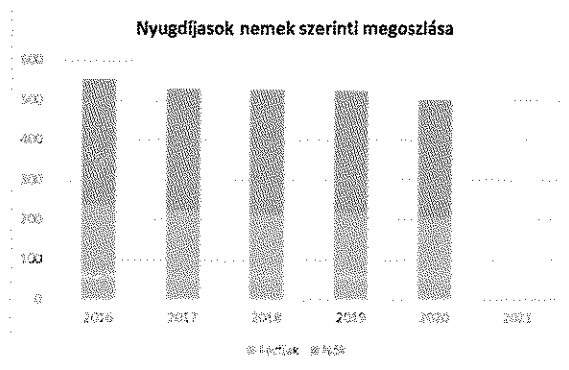
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2016	236	315	551
2017	223	306	529
2018	214	312	526
2019	217	306	523
2020	205	295	500
2021	n.a.	n.a.	-
2022			

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)
2016	4	0	166	235	1	13	n.a.
2017	5	0	154	226	1	13	1
2018	4	0	152	240	1	13	0
2019	3	0	158	238	0	14	0
2020	2	0	152	234	0	13	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022							

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;
Az önkormányzatnak nincs erre vonatkozó adata.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;
A Községek Házában működik az Idősek Klubja, amely rendszeres, heti programot nyújt tagjainak, részt vesznek a helyi közösségi életben, programokon (pld. Falunap, vallási, nemzetiségi rendezvények) szervezésében.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A táblázat alapján megállapítható, hogy a társadalom a 60 év felettieket már nem tekinti aktív korú munkavállalóknak. Adott esetben számunkra az elhelyezkedés rendkívül nehéz.

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	30	22	31	26	37	25
41-45 év	Fő	5	4	8	1	2	3
	%	16,67%	18,18%	25,81%	3,85%	5,41%	12,00%
46-50 év	Fő	2	1	1	3	4	2
	%	6,67%	4,55%	3,23%	11,54%	10,81%	8,00%
51-55 év	Fő	3	1	3	3	1	1
	%	10,00%	4,55%	9,68%	11,54%	2,70%	4,00%
56-60 év	Fő	2	0	3	1	1	1
	%	6,67%	0,00%	9,68%	3,85%	2,70%	4,00%
61 éves, vagy afeletti	Fő	5	4	4	8	11	9
	%	16,67%	18,18%	12,90%	30,77%	29,73%	36,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

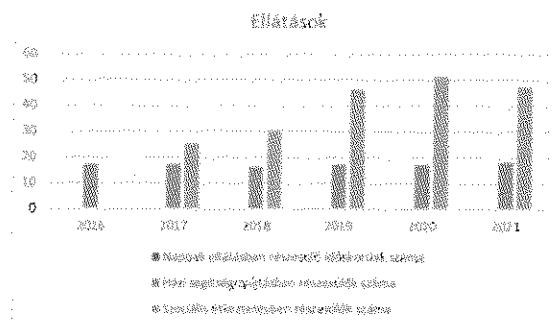
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A járásközpontba többen ingáznak, a távolabbi településeken való munkavállalás nem jellemző a nagy távolságok és a rossz tömegközlekedési lehetőségek miatt.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	Házi segítségnyújtásban részesülők száma	Szociális étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	fő	fő
2016	361	0	17	0
2017	345	0	17	25
2018	360	0	16	30
2019	368	0	17	46
2020	370	0	17	51
2021	366	0	18	47
2022				

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy számára a saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. Az ellátás az igénylő, illetve annak törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. Ezt követően felméri az igénylő egészségi, szellemi és fizikai állapotát, megállapítják a gondozási szükséglet mértékét, és ennek megfelelően a szükségletekhez igazodóan állapítják meg a részére nyújtott szolgáltatásokat.

A falu/tanya gondnoki szolgáltatás nem működik a településen.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A feladat magában foglalja a közművelődési alapszolgáltatások megszervezését, meghatározott pénzügyi támogatás biztosítását, valamint a helyi lakosság képviseletének biztosítását a közművelődési feladatokkal kapcsolatos döntések előkészítésében. Magában foglalja továbbá a művelődő közösségek létrejöttének elősegítését, működésük támogatását, fejlődésük segítségét, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítását (a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése, az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítását. E feladat tartalmazza továbbá a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítását, az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítását, a tehetséggondozás és tehetségfejlesztés feltételeinek biztosítását, valamint a kulturális alapú gazdaságfejlesztést).

c) idősök informatikai jártassága;

A Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár minden évben igyekszik megszervezni az informatikai képzést, melyet bárki számára elérhetővé tesz. Pozitív példa a településen, egyes időskorúak gyorsan biztos ismereteket szereztek már a számítógép és az internet használatának területén. Az önkormányzat támogatja az ehhez kapcsolódó programokat, pályázatokat.

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen Az idősek részére évente megrendezésre kerül júliusban a Szép korúak találkozója, decemberben az Idősek karácsonya. A rendezvényeken a helyi óvodások és iskolások előadásain kívül, operett program és néptánc emeli a színvonalat. Karácsonykor ajándékosaggal kedveskedünk az időseknek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek elmagányosodásának meggátlása, alternatív foglalkoztatási lehetőségek felkutatásának ösztönzése hiányzik a településen	Támogatás informatikai képzéssel

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint 101 fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását. A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük. Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. Az Önkormányzat pályázati vállalások keretében biztosítja a foglalkoztatásuk lehetőségét. Helyi vállalkozók is próbálkoztak foglalkoztatásukkal. A foglalkoztatottak által végzett munka jellemzően egyszerű. A foglalkoztatást szabályzó azonban nem kedvezőek. A munkáltató részéről egyre szigorúbbak és túlzott adminisztrációt igényelnek. A fogyatékkal élők oldaláról pedig jövedelmi értékhatár szab gátat a munkavállalásnak. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossgal esetén még jelentősebb. a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás) A jogszabályban meghatározott mozgáskorlátozottak támogatását az önkormányzat minden évben biztosítja. Az intézmények felújítása során (pl. óvoda, orvosi rendelő, hivatali épület) a mozgásukban korlátozott személyek közlekedési lehetőségeit biztosítottuk (rámpa, mozgáskorlátozott WC, küszöbmentes belső megközelítés).

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Nagyon kevés a fogyatékkal élő a településen. Nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés foglalkoztatásuk területén, de átlagosan is nagyon rosszak a foglalkoztatási mutatók, csekély az elhelyezkedés lehetősége minden rétegnek. Sajnos a fogyatékkal élőket ellátó nappali intézmény nincs.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nincsenek ilyen intézmények, szolgáltatások, programok. Fogyatékkal élőket ellátó nappali intézmény nincs.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

E területen széles körű szemléletformálás lenne szükséges.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nincsenek ilyen intézmények, szolgáltatások, programok. Fogyatékkal élőket ellátó nappali intézmény nincs.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékossgal támogatás: a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében, aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű

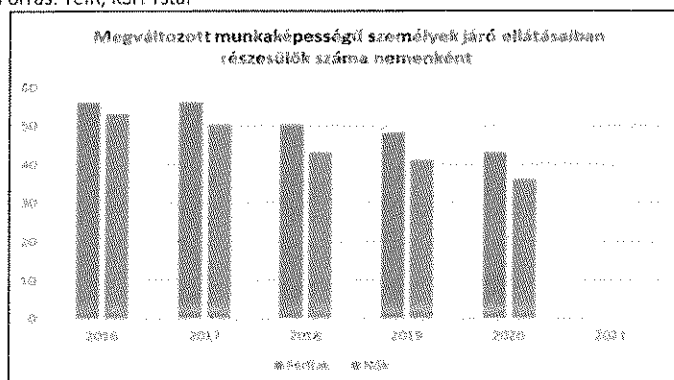
egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult a rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén.
- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult, 1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott, 2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül, 3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül
- Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:
 - Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres
 - házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
 - Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek
 - otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2016	56	53	109
2017	56	50	106
2018	50	43	93
2019	48	41	89
2020	43	36	79
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A hivatali épület akadálymentesítése a korábbi években már megtörtént. A felújítások során figyelmet fordítottunk arra, hogy a közlekedési akadálymentesítés megvalósuljon az orvosi rendelő, posta és az óvoda intézményekben.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítése;

A könyvtár és az általános iskola, valamint a sportpálya esetében még nem történt közlekedési akadálymentesítés, mivel nagyon régen nem került sor fejlesztésükre, felújításukra forráshiány miatt.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítése, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítése;

A könyvtár és az általános iskola, valamint a sportpálya esetében még nem történt közlekedési akadálymentesítés, mivel nagyon régen nem került sor fejlesztésükre, felújításukra forráshiány miatt.

- d) munkahelyek akadálymentesítése;

Az önkormányzat, mint munkáltató gondoskodott intézményei akadálymentesítéséről. Más munkáltatóknál nem értelmezhető. A közösségi közlekedés terei (pld. buszmegállók), járdák, parkok akadálymentesítése részben történt meg forráshiány miatt.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítése;

A közösségi közlekedés terei (pld. buszmegállók), járdák, parkok akadálymentesítése részben történt meg forráshiány miatt.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nincsenek ilyen helyi szolgáltatások.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nincsenek ilyen helyi szolgáltatások.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen
Nincsenek külön helyi programok.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A közlekedési akadálymentesítés csak részben történt meg, ezért minden területen pótolni kell.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés teljes körűségének hiánya	Akadálymentesítés megoldása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A Római Katolikus Plébánia plébánosa gondolja a római katolikus vallású lakosság lelki életét. Karitasz csoportja segíti a településen élő, nehézséggel küzdő családokat, időseket és minden rászorulókat. Az Idősek Klubja működését és feladatkörét tekintve „kvázi egyesület”-ként működik, de eddig nem került sor bírósági nyilvántartásba vételére.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzat a Közösségek Háza épületében a Csávolyi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat részére önálló irodahelyiséget biztosít a nemzetiségi önkormányzat feladat ellátásához. Az Önkormányzat a működéshez, tisztségviselői, képviselői feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket biztosítja a nemzetiségek jogállásáról szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 8.§ (1) bekezdés b) - e) pontjában foglaltaknak megfelelően. A rendezvények lebonyolításában, támogatásában a községben lévő önkormányzatok együttműködnek.

Jelenleg német önkormányzat nem működik.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az önkormányzat a Klebelsberg Központtal működik együtt.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
A nemzetiségi önkormányzatok jellegükből, elnevezésükből, tagjaikból adódóan elsősorban a német és horvát származású helyi lakosok, mint célcsoportok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében látják el feladataikat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
Nincs a jelzett tevékenységről tudomásunk.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.
A településen alig néhány vállalkozás található, ezek is legnagyobb részt mezőgazdasági jellegű, 1- 2 személyes kis családi vállalkozások. Saját fenntartásukat is nehezen tudják megoldani, nincs módjuk és lehetőségük részt venni a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az önkormányzat intézményeinek vezetői, a horvát nemzetiségi önkormányzat, egyéb intézmények civil szervezetek vezetői bevonásra kerülnek a HEP megalkotásába, különösen az önkormányzati hivatal, Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye, Csávolyi Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde, Bajai Szentistváni Általános Iskola Csávolyi Tagintézménye, Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár Csávolyi Kirendeltsége, BKMKH Bajai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, Belügyminisztérium, Védőnői szolgálat, Családsegítő Szolgálat, Oktatási Központ és társhatóságok.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórum. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A HEP IT részletei

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés és sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiből az intézkedés elnevezésének megnevezése	Az intézkedés elnevezésének megnevezése	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A célkitűzés összhangja országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködés
<p>0. Település szintű probléma</p> <p>1. Akadályok Az önkormányzat területén a fizikai és információs-kommunikációs akadálymentesítés megvalósításának előmozdítása</p>											
I.	A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége	Közszolgáltatások egyenlő esélyű akadálymentesítésének biztosítása	Önkormányzat költségvetése, Humán fejlesztési koncepció.	MNTFS, Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)	Teljes körű akadálymentesítés a község területén	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Akadálymentesített pontok száma, beszerzett eszközök	Pályázatnak megfelelően	Pályázati forrásból valószínűleg, önkormányzati forrásból fenntartható	Nincs együttműködés
<p>I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége</p> <p>1. Közfoglalkoztatási program szervezése</p> <p>A településen kevés a munkalehetőség munkahelyteremtés.</p>											
II.	A gyermekek esélyegyenlősége	Gyermekek számára nyírt szabadidős elköltésének megszervezése	Önkormányzat költségvetése, Humán Szolgáltatástervezési koncepció	MNTFS	A célcsoport tagjainak foglalkoztatása	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	A nők és a mélyszegénységben élő nők munkanélküliek számának csökkenése.	Humán, technikai, pénzügyi	További pályázati lehetőségek feltárása minden évben.	Nincs együttműködés.
<p>II. A gyermekek esélyegyenlősége</p> <p>1. Szabadidős elköltésének megszervezése</p> <p>Gyermekek számára nyírt szabadidős elköltésének megszervezése</p>											
III.	A nők esélyegyenlősége	Sok nő a szülést követő gyermekgondozás sikertelenül folytatja az ellátásokat	Önkormányzat költségvetése, Humán Szolgáltatástervezési koncepció	MNTFS "Legyen jobb a gyermekeknek" Stratégia	Gyermektáborok szervezése különösen iskolaszünet idejére	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Táborok, résztvevők, nevelők száma	Iskola nevelői, önkormányzati forrás a szükségletek figyelembevételével	Önkormányzati forrásból fenntartható	Nincs együttműködés
<p>III. A nők esélyegyenlősége</p> <p>1. Vállalkozások tájékoztatás</p> <p>Sok nő a szülést követő gyermekgondozás sikertelenül folytatja az ellátásokat</p>											
IV.	A nők esélyegyenlősége	Sok nő a szülést követő gyermekgondozás sikertelenül folytatja az ellátásokat	Önkormányzat költségvetése, Humán Szolgáltatástervezési koncepció	MNTFS, „A nők szerepének erősítése a családban és a munkáltatók	Kapcsolatfelvétel a helyi vállalkozásokkal, A munkáltatók	Polgármester, BKM KH Bajai Járási Hivatal Foglalkoztatási	2023. 12. 31. (vasárnap)	Minél több gyermekét nevelő női munkavállaló, munkanélküli	Humán erőforrás az intézkedés megszervezéséhez	További pályázati lehetőségek feltárása a	Nincs együttműködés

a a foglalkoztatáshoz kapcsolódó támogatásokról	nem tud munkahelyhez jutni.	követően visszakerülnie a munka világába.	összhangban kiadott tájékoztatók	társadalomban" (2021–2030).	osztónzése rész-munkaidős állások kialakítására, Foglalkoztatáshoz kapcsolódó támogatásokról tájékoztatás.	Osztály	adatok javulása az érintett célcsoport tekintetében.	tárgyban.	Nincs együttműködés
IV. Az idők esélyegyenlősége									
1 Informatikai képzés indítása	Idők elmagányosodásának megelőzése, elhelyezkedésük támogatása	Önkormányzat költségvetése, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	MNTFS, Időügyi Nemzeti Stratégia (INS) az I. ütemterv 2010–2022-ig, a II. 2023–2034-ig.	Informatikai képzések tartása a művelődési otthonban	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Képzésen résztvevő személyek száma	Számítógépek, terem, tanár	Önkormányzati forrásból fenntartható

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Az Önkormányzat az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot támogassák.

Az Önkormányzat azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

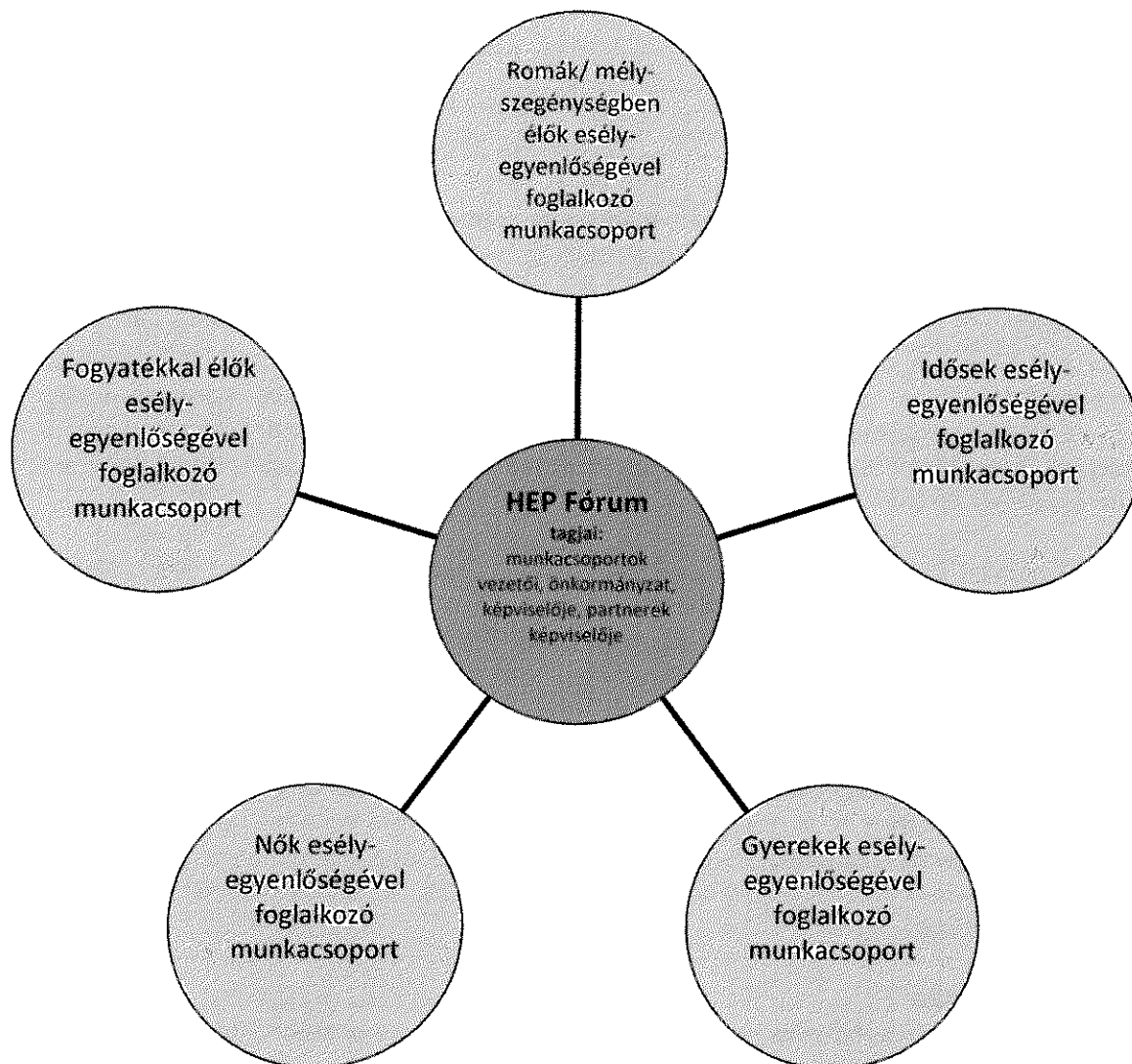
Az Önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,

- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a két évente előírt – de ennél gyakrabban, például évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Csávoly község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot megvitatva és a 2022. évi felülvizsgálatot (egységes szerkezetben) 186/2022.(XII.14.) Öh. határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet: képviselő testület elfogadó határozatának kivonatja

Csávoly, 2022. december 14.

 Csala István

 polgármester